

The background of the entire cover is a blue-toned, grainy image of a skull. The skull is centered and appears to be made of a porous material, possibly bone or a similar substance. There are several red blood splatters scattered across the skull and the surrounding blue background. The splatters are of various sizes and shapes, some appearing as small dots and others as larger, more irregular shapes. The overall effect is one of mystery and horror.

přízrak
JO NESBØ

FLEET

Jo Nesbø

Přízrak

přízrak
JO NESBØ

This translation has been published with the financial support of NORLA.

Copyright © Jo Nesbø 2011
Published by agreement with Salomonsson Agency
Translation © Kateřina Krištůfková 2014

ISBN 978-80-7473-241-6 (PDF)

ČÁST I.

Kapitola 1

Pišťění ji volalo. Jako osten pronikalo všemi ostatními zvuky večerního centra Osla – pravidelným hučením automobilů za oknem, vzdálenou klesající a stoupající sirénou, odbíjením kostelního zvonu, který se před chvilkou rozezněl poblíž. Právě v tuto dobu, večer, případně také těsně před východem slunce, se vydávala za potravou. Šmejdila čenichem po špinavém linoleu na kuchyňské podlaze. Bleskurychle registrovala a třídila pachy do tří kategorií: jedlé, rizikové nebo pro přežití irelevantní. Nakyslý pach šedého cigaretového popela. Sladká, cukrová chuť krve na tamponu. Hořká vůně na spodní straně zátky od piva Ringnes. Z prázdné kovové nábojnice s místem pro olověnou kulku ráže devět krát osmnáct milimetrů, nazývané též pouze Makarov podle pistole, pro niž byl tento kalibr původně přizpůsoben, stoupaly molekuly síry, ledku a oxidu uhličitého. Kouř z ještě čadící nedokouřené cigarety se zlatě zbarveným filtrem a v černém papíře s potiskem ruské carské orlice. Tabák by se dal sežrat. A tady: závan alkoholu, kůže, tuku a asfaltu. Bota. Očichala ji a konstatovala, že by nebyla tak snadno stravitelná jako bunda ve skříni, ta, co byla cítit po benzínu a po mršině, z níž byla vyrobena. Její hlodavčí mozek se nyní soustředil

na to, jak by se dala překonat věc ležící před ní. Zkusila to z obou stran, snažila se procpat své pětadvacet centimetrů dlouhé a dobrého půl kilogramu těžké tělo okolo, jenže to nešlo. Překážka ležela na boku zády ke zdi a blokovala jí vchod do hnízda a přístup k jejím osmi čerstvě narozeným, slepým, holým mláďatům, která pištěla stále hlasitěji a dožadovala se jejich struků. Hora masa byla cítit solí, potem a krví. Byl to člověk. Ještě žijící člověk: její citlivé uši dokázaly přes kvílení hladových mláďat zachytit slabý tlukot srdce.

Bála se, neměla však na výběr. Nutnost nakrmit mláďata byla nadřazena veškerému nebezpečí, veškerému úsilí, veškerým ostatním instinktům. Nadále tedy čenichala se zdviženým čumákem a čekala, až ji napadne řešení.

Kostelní zvon nyní odbíjel v taktu s lidským srdcem. Jeden úder, druhý. Třetí, čtvrtý...

Odhallila hlodáky.

Červenec. Do hajzlu. V červenci se přece prostě neumírá. Slyším vážně kostelní zvon, nebo byl v těch zatracenejch kulkách nějaký halucinogen? Fajn, tak tady to skončí. Vlastně no a co má bejt? Tady nebo tam. Ted' nebo potom. Ale vážně jsem si zasloužil umřít v červenci? Za zpěvu ptáků, cinkotu lahví, smíchu zdola od řeky Aker a s tím svineckým letním štěstím hned pod oknem? Zasloužil jsem si ležet na podlaze v zablěšeným feťáckým doupěti a v těle mít nadbytečnou díru, ze který všechno vytejká: život, vteřiny a záblesky vzpomínek na to, co mě sem dovedlo? Všechny ty drobnosti i podstatný záležitosti, hromada náhod a událostí, který jsem si sám vybral jenom napůl – jsem to já, je to všechno, je tohle můj život? Měl jsem plány, nebo snad ne? A ted' se to obrátilo v prach, ve vtíp bez pointy, tak krátkej, že bych ho stihnul odvyprávět, než ten zatracenej zvon přestane odbíjet. Ach jo, pálí to jako svine! Nikdo mi neřekl, že umírání tak bolí. Seš tady, tati? Nechod'

pryč, teď ne. Hele, ten vtip zní takhle: Jmenuju se Gusto. Nedávno mi bylo devatenáct. Tys byl mizera, co vošukal mizernou ženskou, a za devět měsíců jsem vyskočil z břicha já, a než jsem stačil říct „táto!“, odvezli mě do pěstounský rodiny. A tam jsem příšerně vyváděl, jenže oni mi akorát přitáhli tu dusivou peřinu péče blíž k tělu a zeptali se mě, co bych chtěl za to, když se vyklidním. Svineckou zmrzlinu? Necháпали, kurva, že takový jako ty a já by měli rovnou střílet, zbavovat se jich jako škodný, necháпали, že šíříme nákazu a zkázu a měníme se v krysy, jakmile k tomu dostaneme příležitost. Můžou si za to sami. Jenomže oni taky něco chtějí. Všichni něco chtějí. Bylo mi třináct, když jsem v pohledu svojí pěstounky poprvý zahlídnul, co chtěla ona.

„Jsi moc krásný, Gusto,“ prohlásila. Vešla do koupelny – nechal jsem otevřený dveře a schválně jsem nepustil sprchu, aby ji zvuk nevaroval. Postála tam přesně o vteřinu dýl, než měla, a teprve pak odešla. A já jsem se smál, protože teď jsem to věděl. Tó mi jde, tati – vidím, co lidi chtějí. Máám to po tobě? Bys taky takovej? Po jejím odchodu jsem se prohlížel ve velkém zrcadle. Nebyla první, kdo mi řekl, že jsem krásnej. Dospěl jsem dřív než ostatní kluci. Byl jsem vysokej, štíhlej, ale už jsem měl široký ramena a svaly. Vlasy jsem měl tak černý, až se mi leskly, jako by odrážely veškerý světlo. Vysoký lícní kosti. Široká rovná brada. Veliká lačná pusa, ale rty plný, jako mívají holky. Snědá hladká kůže. Hnědý, skoro černý oči. Jeden kluk ze třídy mě nazval Cigošem. Didrik – jmenoval se tak? V každým případě se chtěl stát koncertním pianistou. Bylo mi patnáct, když ve třídě zahlásil: „Vždyť Cigoš sakra neumí ani pořádně číst.“

Jenom jsem se zasmál. Samozřejmě jsem věděl, proč to řekl. Co chtěl. Kamilla, do který byl potají zamilovanej, byla ne až tak potají zamilovaná do mě. Na třídním večírku jsem si trochu osahal, co má pod svetrem. Nebyla to žádná sláva. Žmínil jsem se o tom před pár klukama a asi se to dostalo k Didrikovi a on se rozhodnul mě vyšachovat. Ne že bych tak

zatraceně stál o to být in, ale vyšachování je vyšachování. Tak jsem zaskočil za Tutuem do motorkářského klubu – už na škole jsem pro něj drobet dealoval haš. Vysvětlil jsem mu, že jestli mám svoji práci dělat pořádně, potřebuju mít respekt. Tutu slíbil, že to s Didrikem vyřídí. Didrik pozdějc odmítnul komukoli vysvětlit, jak se mu podařilo přimáčknout si dva prsty přímo pod horním pantem dveří na klučičích záchodech, ale Cigošem mě už nikdy nenazval. A koncertním pianistou se taky nikdy nestal. Kurva, taková bolest! Ne, tati, nepotřebuju útěchu, potřebuju si šlehnout. Poslední šlehnutí, pak tenhle svět potichu a poklidně opustím, slibuju. Žvon znova odbíjí. Tati?

Kapitola 2

Byla téměř půlnoc, když na osloském letišti Gardermoen doroloval letoun linky SK-459 z Bangkoku do Osla na vykázané místo u východu čtyřicet šest. Kapitán Tord Schultz brzdil, dokud Airbus 340 úplně nezastavil, a vzápětí rychle vypnul přívod paliva. Frekvence kovového jekotu proudových motorů se snížila, řev přešel do dobromyslného mručení a to následně utichlo. Tord Schultz automaticky zaznamenal čas, tři minuty a čtyřicet vteřin od dosednutí, dvanáct minut před pravidelným příletem. Pustil se společně s druhým pilotem do provádění úkonů spojených s odstavením stroje a zaparkováním, protože letoun tu měl zůstat stát přes noc. Zboží v něm měl nechat. Otevřel desky s palubním deníkem. Zář 2011. V Bangkoku nadále panovalo období dešťů a jako obvykle tam byla úplná prádelna – těšil se domů na první chladné podzimní večery. Oslo v září. Nikde na zemi není líp. Vyplnil kolonku, kam se uvádí množství zbývajících paliva. Palivové účetnictví. Občas se z něj musel zodpovídat. Třeba po příletech z Amsterodamu nebo Madridu, kdy letěl rychleji, než bylo ekonomicky přijatelné, a kdy ve snaze všechno stihnout propálil tisíce korun. Nakonec si ho šéfpilot zavolal na kobereček.

„Stihnout co?“ řval tehdy. „Neměl jste na palubě žádné pasažéry, kteří by potřebovali stihnout návazné spoje!“

„Nejpřesnější letecká společnost na světě,“ odcitoval Tord Schultz se zamumláním reklamu.

„Ekonomicky nejprodělečnější letecká společnost na světě! To je celé vaše vysvětlení?“

Tord Schultz pokrčil rameny. Nemohl přece přiznat, jak to bylo, že otevřel přívody paliva proto, že potřeboval sám něco stihnout. Let, na který byl přidělen, let do Bergenu, Trondheimu nebo Stavangeru. Že bylo nanejvýš nutné, aby ho pilotoval on sám, a nikoli někdo z kolegů.

Byl příliš starý, proto ho mohli maximálně seřvat. Nedělal závažné chyby, profesní organizace nad ním držela ochrannou ruku a už za pár let dosáhne dvou pěttek, bude mu pětapadesát, a půjde beztak do důchodu. Vzdychl. Ještě má pár let, aby leccos napravil, aby neskončil jako ekonomicky nejprodělečnější dopravní pilot na světě.

Palubní deník podepsal, vstal a vyšel z kokpitu, aby pasažérům předvedl řadu dokonalých perleťově bílých zubů v dokonale opálené tváři. Ten úsměv jim měl sdělit, že je ztělesněním bezpečí. Pilot. Povolání, díky němuž býval v očích ostatních lidí „někdo“. Všimal si, že jakmile padlo ono magické slůvko „pilot“, vždycky se na něj lidé, ženy i muži, mladí i staří, automaticky začali dívat jinak a objevili jeho charisma, nonšalantní chlapecký šarm, avšak i chladnou přesnost a rozhodnost kapitána letadla, nadřazený intelekt a odvahu toho, kdo vzdoruje fyzikálním zákonům a běžným strachům, jež jsou člověku vrozené. Jenže to už je dávno. Teď na něj hledí jako na řidiče autobusu a ptají se ho, kolik stojí nejlevnější letenky do Las Palmas a proč není v letadlech Lufthansy víc místa pro nohy.

Do háje s nimi. Do háje s nimi se všemi.

Tord Schultz se postavil k východu vedle letušky, narovnal se a usmíval se, pronášel „*welcome back, miss*“ výraznou texaskou angličtinou, jíž se naučil ve středisku pilotního výcviku v Sheppardu. Odpovědí mu byly uznalé úsměvy. Byly časy, kdy si už jen díky tomuhle úsměvu dokázal napůl domluvit schůzku v příletové hale. A také to dělal. Od Kapského Města až po Altu. Ženy. To byl jeho problém. I řešení. Ženy. Spousta žen. Stále nové ženy. A teď? Pod kapitánskou čepicí mu začínala ustupovat kštice, avšak na míru ušitá uniforma nadále podtrhovala jeho vysokou ramenatou postavu. Právě kvůli ní se ve výcvikovém středisku nedostal do stíhačky, nýbrž skončil jako nákladní pilot na stroji Hercules, nebeském tahounovi. Doma jim navykládal, že měl o pár centimetrů delší záda, že kokpity letounů Starfighter, F-5 a F-16 diskvalifikují všechny kromě trpaslíků. Pravda byla, že v konkurenci neobstál. Jeho tělo rozměrově vyhovovalo. Vždycky vyhovovalo. Tělo bylo to jediné, co si od té doby dokázal zachovat, co se nerozpadlo, nerozdrobilo. Na rozdíl od jeho manželství. Rodiny. Přátel. Jak k tomu došlo? Kde byl, když se to stalo? Patrně v hotelovém pokoji v Kapském Městě nebo v Altě, v nose kokain, který měl vyvažovat otupující a potenci zabíjející účinek drinků na baru, a s penisem v pozici „*not-welcome-back-miss*“, jímž si kompenzoval všechno, čím nebyl a nikdy nebude.

Tord Schultz si povšiml muže, který k němu přicházel uličkou mezi sedadly. Dotyčný kráčel se skloněnou hlavou, přesto výrazně převyšoval ostatní pasažéry. Byl štíhlý a širokoplecí jako Schultz sám. Krátce střížené světlé vlasy mu na hlavě tvořily kartáč. Byl o něco mladší, vypadal norský, ale sotva to byl turista na cestě domů, spíš jeden z *expatů*, s tlumeným, téměř šedým opálením, které je typické pro bělochy pobývající delší

dobu v jihovýchodní Asii. Nepochybně na míru šitý hnědý lněný oblek vyvolával dojem kvality, serióznosti. Možná obchodník. Ovšem nikoli majitel příliš vzkvétajícího obchodu, neboť letěl turistickou třídou. Schultzův pohled však na muži neutkvěl kvůli jeho obleku nebo výšce, nýbrž kvůli jizvě. Táhl se od levého koutku úst až téměř k uchu jako srpek měsíce. Groteskní a nádherně ohromující.

„See you.“

Tord Schultz sebou trhl, avšak nestihl muži na pozdrav odpovědět, neboť ten už ho minul a opustil letadlo. Dotyčný měl drsný a chraplavý hlas a také jeho krví podlité oči naznačovaly, že se právě probudil.

Letadlo bylo prázdné. Když posádka jako jeden muž opouštěla stroj, parkovala už na provozní ploše dodávka značky Daihatsu s personálem, který měl letoun uklidit. Tord Schultz zaregistroval, že z ní jako první vystoupil ten malý podsaditý Rus, viděl, jak pospíchá po schodech ve žluté reflexní vestě s firemním logem Solox.

See you.

Tord Schultz kráčel chodbou k budově posádek a přehrával si ta slova v hlavě.

„Neměl jste na něm ještě takový ten příruční kufříček?“ zeptala se jedna z letušek a ukázala na Schultzův kolečkový kufr značky Samsonite. Nevybavoval si její jméno. Mia? Maja? V každém případě se s ní kdysi v minulém století na jedné štaci vyspal. Nebo ne?

„Neměl,“ odvětil.

See you. Jako „ještě se uvidíme“? Nebo jako „vidím, že se na mě díváte“?

Minuli přepážku před vstupem do budovy posádek, kde měl teoreticky sedět celník připomínající čertíka vyskakujícího z krabičky. V devadesáti procentech případů byla židle za přepážkou prázdná a Schultze ani

jedinkrát za těch třicet let, co pracoval v letecké přepravě, nezastavili a neprohledali.

See you.

Jako „já vás vidím“. A „vidím, kdo jste“.

Tord Schultz rychle prošel dveřmi do budovy posádek.

Sergej Ivanov si dal jako vždycky pozor, aby vystoupil z dodávky první, proto jakmile vůz zastavil na letištní ploše vedle airbusu, vyběhl po schodech do prázdného letadla. Vzal si do kokpitu vysavač a zamkl za sebou dveře. Navlékl si latexové rukavice a vytáhl si je až tam, kde mu začínalo tetování, odklopil víko vysavače a otevřel kapitánskou skříňku. Vytáhl z ní příruční kufřík značky Samsonite, rozevřel zip, uvolnil kovový kryt na dně a překontroloval, zda uvnitř leží čtyři kilogramové balíčky ve tvaru cihliček. Potom vstrčil příruční kufřík do vysavače, vmáčkl ho na místo mezi hadicí a velkým sáčkem na prach, který těsně předtím vyprázdnil. Víko přibouchl, odemkl dveře kabiny a vysavač zapnul. Celá operace mu zabrala pouhých několik vteřin.

Jakmile kabinu uklidil a vyluxoval, vyšoural se z letadla, naházel světle modré pytle s odpadky na korbu dodávky a dojel zpátky do místnosti pro úklidový personál. Do nočního uzavření letiště měla přistát a vzlétnout už jen hrstka letadel. Sergej nakoukl vedoucí směny Jenně přes rameno. Přejel pohledem po monitoru počítače, který ukazoval dobu příletů a odletů. Žádná zpoždění.

„Vezmu si Bergen na osmadvacítce,“ prohlásil Sergej s tvrdým ruským přízvukem. Přinejmenším však mluvil norsky – někteří jeho krajané bydlí v Norsku deset let a ještě pořád se musí uchylovat k angličtině. Když sem Sergeje před téměř dvěma roky dovezli, strýček mu jasně naznačil, že se musí norštině naučit,

a utěšoval ho tím, že po něm možná zdědil nějaké jazykové vlohy.

„Na osmadvacítku lidí mám,“ odpověděla Jenna. „Můžeš počkat na Trondheim na dvaadvacítce.“

„Beru Bergen. Trondheim si vezme Nick.“

Jenna na něj pohlédla. „Jak chceš. Ale neupracuj se k smrti, Sergeji.“

Sergej došel k jedné ze židlí u zdi a posadil se. Opatrně se opřel. Kůži mezi lopatkami, kterou si vzal do parády norský tatér, měl stále citlivou. Vytetoval mu tam kresby, jež Sergejovi poslal Imre, tatér sedící ve vězení v Nižním Tagilu, ale ještě toho dost chybí, než bude celé tetování kompletní. Sergej si vybavil tetování strýcových bodyguardů Andreje a Petra. Bledé modré čáry v kůži obou altajských kozáků vypovídaly o dramatickém životě a velkých činech. Sergej však už měl za sebou také chlapský kousek. Vraždu. Byla to nevýznamná vražda, ovšem jehlou a inkoustem už byla do kůže zaznamenaná v podobě anděla. A možná dojde na další. Významnější vraždu. Jestliže *nezbytné* se stane nezbytným, jak prohlásil strýc, který Sergeje vyzval, aby se na to přichystal, připravil se mentálně, potrénoval s nožem. Prý dorazí jistý muž, povídal. Není jisté, jestli dorazí, ale pravděpodobně ano.

Pravděpodobně.

Sergej se zahleděl na své ruce. Latexové rukavice si nestáhl. Samozřejmě to byla šťastná souhra okolností, že díky běžným pracovním pomůckám nezanechával na balíčcích žádné stopy – pro případ, že by se někdy něco zvrtno. Ruce se mu ani náznakem nechvěly. Provozuje tohle už tak dlouho, že se musí udržovat v pohotovosti a občas si připomínat možné riziko. Doufal, že až nastane čas provést to, co je *nezbytné – to, što nužno* –, budou stejně klidné. Až si zaslouží tetování, k jehož provedení si už objednal předlohu. Opět si v duchu

vyvolal ten obrázek: jak si doma v Nižním Tagilu rozepíná v obývacím pokoji košili, před zraky všech bratrů urků – kasty sibiřských kriminálků –, a ukazuje jim nová tetování, která nepotřebují žádné vysvětlení, žádná slova. Proto také žádná nepronese. Jen to uvidí v jejich očích: že už není malý Sergej. Celé týdny při večerní modlitbě prosil, aby onen muž brzy dorazil. A aby se nezbytné stalo nezbytným.

Ve vysílače zachrastila výzva k zahájení úklidu v letounu na bergenské lince.

Sergej vstal. Zívl.

Procedura v kokpitu byla ještě jednodušší.

Otevřít vysavač, vsunout příruční kufřík do kapitánavy skříňky.

Cestou za letadla potkal přicházející posádku. Na kapitána ani nepohlédl, zíral do země a jen zaregistroval, že kapitán má stejný typ kufru jako Schultz. Samsonite Aspire GRT. Stejně červené barvy. Bez toho malého červeného příručního kufříčku, který se dá upevnit nahoru. Nic o sobě nevěděli, nevěděli, z jakých důvodů se v téhle záležitosti každý z nich angažuje, neznali své rodiny ani rodinné zázemí. Jediné, co Sergeje, Schultze a toho mladého kapitána spojovalo, byla telefonní čísla jejich neregistrovaných mobilních telefonů zakoupených v Thajsku, jimiž si mohli poslat esemesku v případě, že by došlo ke změně v letovém řádu. Sergej pochyboval, že by se Schultz a tenhle kapitán znali. Andrej dbal pečlivě na to, aby každý disponoval jen takovými informacemi, které opravdu potřebuje. Proto Sergej nevěděl, co se s balíčky děje. Dokázal to však odhadnout. Protože když kapitán vnitrostátního letu mezi Oslem a Bergenem přechází na letišti z provozního prostoru do prostoru veřejného, neprochází přitom celníci ani bezpečnostní kontrolou. Kapitán vezme příruční kufříček s sebou do bergenského hotelu, kde

posádka nocuje. Diskrétní zaklepání na dveře hotelového pokoje o půlnoci a čtyři kila heroinu se přesunou z ruky do ruky. Přestože nová droga – violin – poněkud stlačila cenu heroinu, prodává se čtvrtka na ulici nejméně za dvě stě padesát korun. Tisícovka za gram. Za předpokladu, že se materiál – který už je beztak říznutý – ještě jednou řízne, to dohromady dělá osm milionů korun. Sergej umí počítat. Natolik, aby věděl, že ho platí málo. Věděl však také, že až provede to, co je *nezbytné*, vyslouží si vyšší podíl. A za takový plat si bude za pár let moct koupit dům v Nižním Tagilu, najít si hezkou sibiřskou holku a možná si k sobě bude moct i nastěhovat rodiče, až zestárnou.

Mezi lopatkami ho zasvrbělo tetování.

Jako by se jeho kůže těšila na pokračování.

Kapitola 3

Muž ve lněném obleku vystoupil z letištního expresu na stanici Oslo hlavní nádraží. Konstatoval, že jeho staré domovské město musí mít za sebou teplý slunečný den, protože vzduch byl nadále jemný a vlahý. Muž nesl téměř směšně malý plátěný kufřík a rychlou pružnou chůzí vypochoďoval z nádražní budovy jižním východem. Venku tlouklo srdce Osla – o němž někteří tvrdili, že ho město nemá – v klidovém režimu. Noční rytmus. Těch pár automobilů, které kroužily nahoře po mimoúrovňové křižovatce, vyvrhovala silnice jeden po druhém, východně směrem na Stockholm a Trondheim, severně k ostatním městským částem nebo západně ve směru na Drammen a Kristiansand. Mimoúrovňová křižovatka se jak velikostí, tak tvarem podobala dinosaurovi, umírajícímu gigantovi, který brzy ustoupí bytům a kancelářským budovám v nové skvostné osloské čtvrti kolem nové skvostné osloské budovy – Opery. Muž se zastavil a pohlédl na bílou ledovou horu rozkládající se mezi mimoúrovňovou křižovatkou a fjordem. Po celém světě už získala řadu architektonických ocenění, lidé sem přijížděli zdaleka, aby se prošli po střeše z italského mramoru svažující se přímo do moře. Světlo za velkými okny budovy

bylo stejně silné jako měsíční světlo, jež na stavbu dopadalo.

Jasně že je to vylepšení, pomyslel si muž.

Neměl na mysli příslib budoucí nové městské části, nýbrž minulost. Protože tohle místo bylo osloskou „šlehárnou“, teritoriem feťáků, kteří si tu píchali drogy a užívali si rauš za zástěnou v podobě barabizen, která je – ztracené děti města – sotva skrývala. Za zástěnou mezi nimi a jejich nic netušícími sociálně-demokratickými rodiči majícími výhradně dobré úmysly. Vylepšení, pomyslel si. Propadnou peklu v krásnějším prostředí.

Naposledy tu stál před třemi roky. Všechno bylo nové. Nic se nezměnilo.

Poflakovali se na pruhu trávy, téměř silničním záho-
nu, mezi stanicí a dálnicí. Stejně sjetí jako tehdy. Leželi na zádech se zavřenýma očima, jako by slunce svítilo příliš silně, vsedě na bobku hledali ještě nerozpíchanou žílu nebo stáli v předklonu a feťacky se pohupovali v kolenou, batoh na zádech, nejistí, jestli někam jdou nebo právě přišli. Stejně tváře. Nikoli stejní zombíci jako tehdy, kdy sem ještě chodíval, samozřejmě, ti už jsou dávno skutečně mrtví. Ale stejné tváře.

Cestou k Celní ulici jejich řady houstly. Protože to souviselo s důvodem, kvůli němuž se vrátil, snažil se vytvořit si nějaký dojem. Pokoušel se určit, jestli jich přibylo nebo ubylo. Zaznamenal, že na Plata se už zase čile obchoduje. Ten obdélníček asfaltu na západní straně Železničního náměstí vymezený bílou čarou byl osloským Tchajwanem, zónou, kde se smělo volně obchodovat s drogami, zřízenou z toho důvodu, aby měly státní orgány nad tím, co se tu odehrává, jistý dohled a možná dokázaly zachytit mladé prvouživatele. Jenže jak se obchod rozšířil a Plata začala ukazovat pravou tvář Osla coby jednoho z nejhorších heroinových měst v Evropě, stalo se tohle místo úplnou turistickou atrak-

cí. Prodej heroinu a statistika předávkovaných byly pro hlavní město dlouho stigmatem, avšak přece jen ne natolik viditelným, jako tomu bylo v případě Plata. Tisk a televize krmily zbytek země obrázky zfetované mládeže, zombíky v centru za bílého dne. Vina padala na politiky. Když byla u vesla pravice, hřímala levice „příliš málo léčebných programů“, „nepodmíněné tresty produkují uživatele“ nebo „nová třídní společnost vytváří mezi přistěhovanci gangy a podporuje obchodování s drogami“. Jestliže byla u vesla levice, hřímala pravice „příliš málo policistů“, „příliš mírná azylová politika“ či „sedm z deseti vězňů jsou cizinci“.

Vedení města se chvíli nechalo honit ode zdi ke zdi, ale poté přijalo nevyhnutelné rozhodnutí: vzalo ozdravení do vlastních rukou. Zametlo svinstvo pod koberec. Zavřelo Plata.

Muž ve lněném obleku zahlédl, jak před mladíkem v červenobílém dresu Arsenalu, stojícím nahoře na jedné schodech, podupávají čtyři lidé. Mladíkova hlava se otáčela doprava a doleva, trhaně, jako to dělají slepice. Hlavy čtyř ostatních se nehýbaly, jen na fanouška Arsenalu ve fotbalovém dresu upřeně zíraly. „Zájezd“. Prodejce na schodech čeká, až se mu shromáždí dost zájemců, kompletní zájezd: možná pět, možná šest. Pak vybere platby za objednávky a odvede je tam, kde dostanou drogu. Za roh nebo do zadního dvora, kde čeká jeho komplic. Je to jednoduchý princip – schránka, tedy člověk, který u sebe má drogu, nikdy nepřichází do styku s penězi, a šéf, tedy člověk, který peníze vybírá, nikdy nepřichází do styku s drogou. Pak si totiž policie jen stěží dokáže opatřit neprůstřelný důkaz, díky němuž by mohla jednoho nebo druhého obvinít z prodeje drog. Přesto se muž ve lněném obleku zarazil, protože to, co tady nyní viděl, byla stará metoda z osmdesátých a devadesátých let. Jakmile policie přestala pouliční

prodejce zatýkat, prodavači tenhle komplikovaný postup opustili a už nečekali, až budou mít zájezd pohromadě, nýbrž začali přímo prodávat každému jednotlivému zákazníkovi, který k nim přišel – peníze v jedné ruce, matroš v druhé. Začala snad policie zase zatýkat pouliční dealery?

Z protějšího směru právě přijel muž v cyklistických kalhotách, helmě, oranžových brýlích a dresu ve svítivých barvách. Pod přiléhavými kraťasy se mu bouřily stehenní svaly a kolo vypadalo draze. Nejspíš proto si ho vzal s sebou, když společně se zbytkem zájezdu následoval fanouška Arsenalu za roh budovy. Všechno bylo nové. Nic se nezměnilo. Ale ubylo jich, nebo snad ne?

Šlapky na rohu Kapitánské ulice ho oslovily mizernou angličtinou – *Hey, baby! Wait a minute, handsome!* –, ale on jen zamítavě zavrtěl hlavou. Zdálo se, že se zvěst o jeho cudnosti, případně finanční nouzi, šířila rychleji, než kráčel, protože dívky o kus dál v ulici už o něj neprojevovaly zájem. Za jeho éry se osloské prostitutky oblékaly prakticky, nosily džíny a větrovky. Bylo jich málo a mohly si vybírat. Konkurence však přitvrdila a nyní tu byly k vidění minisukně, vysoké podpatky a síťované punčochy. Afričanky vypadaly, že je jim zima už teď. Počkejte v prosinci, pomyslel si.

Pokračoval dál do Kvadratury, která bývala úplně prvním centrem Osla, nyní však byla asfaltovou a zděnou pustinou s administrativními budovami a kancelářemi pro téměř dvě stě padesát tisíc pracujících mraveneků pílících domů, jakmile udeří čtvrtá nebo pátá, a přenechávajících tuto část města hlodavcům činným v noci. V době, kdy král Kristián IV. založil tuto čtvrt vyznačující se pravidelným půdorysem podle renesančních ideálů geometrického uspořádání, držely počet obyvatel v Kvadratuře na uzdě požáry. Povídalo se, že každý přestupný rok tu lze spatřit lidi v plamenech,

jak běhají mezi domy, je slyšet jejich výkřiky, je vidět, jak hoří a škvaří se; na asfaltu pak po nich zůstává slabá vrstvička popela, a jestliže ji člověk dokáže sebrat a sníst ji, než ji vítr odvane, dům, ve kterém sám bydlí, nikdy neshoří. Kvůli riziku požárů zde Kristián IV. vybudoval širší ulice, než byl standard původního chudého Osla. Budovy byly navíc vystavěny z nenorského stavebního materiálu, z cihel. A kráčeje podél těch cihlových zdí minul muž otevřené dveře jednoho baru. Ke kuřákům postávajícím venku proudila čerstvě znásilněná verze písničky *Welcome to the Jungle* od Guns N' Roses, taneční reggae dávající na frak jak Marleymu, tak Roseovi, Slashovi i Stradlinovi. Muže zastavila napřážená paže.

„Máš oheň?“

Vzhlížela k němu podsaditá prsatice blížící se čtyřicítce. Mezi sytě namalovanými rty se jí vyzývavě houkala cigareta.

Povyτάhl obočí a podíval se na smějící se kamarádku se zapálenou cigaretou, která stála za ženou. Prsatice si toho všimla a také se zasmála, načež udělala úkrok, aby neupadla.

„Nebud' labuť,“ pronesla stejným jihonorským dialektem, jakým mluví korunní princezna. Od kohosi slyšel, že prý jedna šlapka zbohatla na tom, že vypadala jako korunní princezna, mluvila jako ona a oblékala se jako ona. A že její taxa pět tisíc korun za hodinu zahrnovala plastové žezlo, které si směl zákazník vypůjčit a celkem volně s ním nakládat.

Ve chvíli, kdy se chystal vykročit dál, mu žena položila ruku na paži. Naklonila se k němu a vydechla mu do obličeje. V jejím dechu bylo cítit červené víno.

„Vypadáš jako fajn chlap. Nechceš mi dát... oheň?“

Obrátil k ní druhou polovinu tváře. Tu špatnou. Tu zdaleka ne tak příjemnou. Ucítíl, jak sebou trhla

a pustila ho, když zahlédla stopu po konžském hřebíku, která se mu jako špatně vyšlapaná stezka táhla od úst k uchu.

Kráčel dál, mezitím začala hrát Nirvana. *Come as You Are*. Originální verze.

„Haš?“

Hlas se ozval od vrat, muž se však ani nezarazil, ani neotočil.

„Speed?“

Tři roky abstinoval a nemá v úmyslu s tím zase začít.

„Violin?“

Už vůbec ne teď.

O kus dál před ním na chodníku se u dvou drogových dealerů zastavil jistý mladík. Něco jim říkal a gestikuloval. Když se muž přiblížil, mladík vzhledl a upřel na něj pátravé šedé oči. Policejní pohled, pomyslel si muž, sklonil hlavu a přešel ulici. Možná je trochu paranooidní, přece jen se dá těžko uvěřit, že by ho takhle mladý policista mohl poznat.

A už byl u hotelu. U ubytovny. U Leonu.

Tahle část ulice byla skoro liduprázdná. Na druhé straně, pod pouliční lampou, zahlédl, jak zájemce o koupi drogy stojí obkročmo nad rámem kola a jiný cyklista, který měl také na sobě profesionální cyklistický dres, mu pomáhá aplikovat injekci do krku.

Muž ve lněném obleku zavrtěl hlavou a přešel pohledem po fasádě budovy před sebou.

Pod okny ve čtvrtém, nejvyšším nadzemním podlaží na ní stále visel poutač zašedlý špínou a hlásající „Čtyři sta korun na den!“ Všechno bylo nové. Nic se nezměnilo.

Recepční v Leonu byl nový. Mladý kluk, který muže ve lněném obleku pozdravil s překvapivě zdvořilým úsměvem a – vzhledem k tomu, že šlo o Leon – s udivující

absencí nedůvěřivosti. Pronesl „welcome“ bez náznaku ironie v hlase a požádal muže, aby předložil cestovní doklad. Muž usoudil, že ho recepční kvůli jeho dohněda opálené kůži a lněnému obleku považuje za cizince, a podal mu svůj vínový norský pas, ohmataný a plný razítek, jichž bylo příliš mnoho na to, aby se tomu, co měl za sebou, dalo říkat dobrý život.

„Ach tak,“ podotkl recepční a pas mu bez otevření vrátil. Položil na pult formulář a podal muži pero.

„Stačí, když vyplníte políčka označená křížkem.“

Ubytovací formulář v Leonu? pomyslel si muž. Možná se přece jenom něco změnilo. Vzal si pero a všiml si, že mu recepční zírání na ruku, na prostředníček. Na to, co bylo prostředníčkem, než o něj přišel v jednom domě na Holmenkollenském kopci. Nyní mu první článek prstu nahrazovala matně modrošedá titanová protéza. Nebyla příliš funkční, ale poskytovala oporu ukazováčku a prsteníčku, jestliže chtěl něco uchopit, a protože byla krátká, nijak nepřekážela. Její jedinou nevýhodou byl kolotoč vysvětlování, kdykoli měl projít bezpečnostní kontrolou na letišti.

Do kolonek *First Name* a *Last Name* vepsal své jméno.
Date of Birth.

Vyplnil i toto políčko, věděl, že nyní vypadá spíš na pětáctýřicet a že už není ten zničený stařec, který odsud odjížděl před třemi lety. Naordinoval si přísný režim v podobě tréninku, zdravé stravy, dostatku spánku a – samozřejmě – stoprocentní abstinence. Nedělal to kvůli tomu, aby vypadal mladší, nýbrž proto, aby nezemřel. Navíc se mu to líbilo. Vlastně měl vždycky rád rutinu, disciplínu, pořádek. Tak proč byl jeho život samý chaos, sebedestrukce a přervané vztahy, prožívané v etapách mezi temnými opileckými obdobími? Prázdňá políčka na něj tázavě hleděla. Na odpovědi, které vyžadovala, však byla příliš úzká.

Permanent Address.

No... Byt v Sofině ulici se prodal hned po jeho odjezdu před třemi lety, stejně jako dům rodičů na sídlišti Oppsal. V jeho současném zaměstnání by stálá, oficiální adresa znamenala jisté riziko. Proto sem napsal to, co obvykle psával, když se ubytovával v jiných hotelích: Chungking Mansion, Hongkong. Což nebylo zase tak daleko od pravdy.

Profession.

Vraždy. To tam nenapsal. Políčko nebylo označené křížkem.

Phone Number.

Vymyslel si ho. Mobilní telefony se dají vystopovat, a to nejen hovory, nýbrž i poloha přístroje.

Phone Number – Next of Kin.

Telefonní číslo nejbližších příbuzných? Jaký manžel by při ubytování v Leonu dobrovolně uvedl telefonní číslo své ženy? Tenhle podnik v Oslu byl v podstatě veřejným domem.

Recepční mu očividně četl myšlenky: „To jenom pro případ, že by se vám udělalo špatně a my bychom museli někoho zavolat.“

Muž přikývl. Pro případ srdeční zástavy během aktu.

„Nemusíte uvádět nikoho, pokud nemáte...“

„Jistě,“ odtušil muž a jen hleděl na ta slova. Nejbližší příbuzní. Ano, má Ses. Má sestru, která trpí tím, co sama nazývá „náznakem Downova syndromu“, ale která vždycky zvládala život mnohem lépe než její starší bratr. Kromě ní už nemá nikoho. Opravdu nikoho. No to je fuk, prostě nejbližší příbuzní.

U způsobu úhrady zaškrtl hotovost, formulář podepsal a podal ho recepčnímu. Ten si ho rychle přečetl. A v té chvíli muž konečně spatřil v mladíkově tváři nedůvěru.

„Vy jste... vy jste Harry Hole?“

Harry přikývl. „Je to snad problém?“

Mladík zavrtěl hlavou. Polkl.

„Fajn,“ odvětil Harry. „Dáte mi klíč?“

„Ach, promiňte! Tady. Tři sta jedna.“

Harry klíč přijal a zaznamenal, že mladíkovi se rozšířily zorničky a hlas mu náhle zněl přiškrceně.

„Můj... můj strýc,“ spustil mladík. „Provozuje tenhle hotel, sedával tady dřív. Vykládal mi o vás.“

„Předpokládám, že jenom samé pěkné věci,“ usmál se Harry, popadl plátěný kufřík a vykročil ke schodišti.

„Výtah...“

„Nemám rád výtahy,“ odpověděl Harry, aniž se otočil.

Pokoj byl stejný jako kdysi. Ošuntělý, malý a jakž-takž čistý. Ne, vlastně ne, závěsy byly nové. Zelené. Tuhé. Jistě nežehlivé. No ne. Pověsil si oblek do koupelny a pustil sprchu, aby mu pára vyhladila vrásky. Oblek ho v Punjab House na Thanon Nathan stál osm set hongkongských dolarů, avšak v jeho zaměstnání to byla nutná investice, k muži v hadrech nikdo respekt nemá. Stoupl si do sprchy. Teplá voda mu nahnala hušící kůži. nahý pak prošel pokojem k oknu a otevřel ho. Třetí patro. Zadní dvorek. Z otevřeného okna znělo předstíraně vášnivé sténání. Chytil se rukama za záclonovou tyč a vyklonil se ven. Zíral přímo do otevřeného kontejneru a ucítil stoupající nasládlý pach odpadků. Odplivl si a uslyšel, jak slina dopadla na papír v kontejneru. Zachrastění, které se ozvalo následně, však papír nevydal. V téže chvíli zaslechl lupnutí a zelené tuhé závěsy se po obou stranách poroučely k zemi. Krucinál! Tenkou záclonovou tyč z nich vytáhl. Byla onoho starého typu, ze dřeva, s cibulovitým zakončením na každé straně, už jednou byla zlomená a kdosi se ji pokusil opravit lepicí páskou. Harry se posadil na postel, otevřel zásuvku nočního stolku. Bible ve světle modré koženkové vazbě a šitíčko v podobě černé

nitě omotané kolem kousku papíru, do něhož byla zapíchnutá jehla. Po kratší úvaze došel k závěru, že to možná není tak od věci. Hosté si mohou následně přišít utrhané knoflíky od kalhot a přečíst si o odpuštění hříchů. Lehl si, zahleděl se do stropu. Všechno bylo nové a nic se... Zavřel oči. V letadle nespál, ale ať má pásmovou nemoc, nebo ne, ať tu jsou závěsy, nebo ne, musí usnout. A bude se mu zdát stejný sen, jaký se mu za poslední tři roky zdál každou noc: jak běží chodbou a prchá před dunící lavinou, která vysává veškerý vzduch, takže nemůže dýchat.

Stačí jen pokračovat a nechat oči zavřené ještě chvíli.

Přestal ovládat své myšlenky, odplývaly mu.

Nejbližší příbuzní.

Příbuzenstvo. Rodina.

Příbuzný.

Právě tím přece je. A proto se vrátil.

Sergej jel po E6 do Osla. Těšil se do své postele v bytě v městské části Furuset. Udržoval rychlost pod sto dvacetí, ačkoli tak pozdě v noci byla dálnice volná. Zazvonil mu mobil. Ten mobil. Hovor s Andrejem trval krátce. Andrej mluvil se strýcem neboli *atamanem* – náčelníkem –, jak ho nazýval. Jakmile zavěsili, Sergej se neudržel. Sešlápl plynový pedál. Vykřikl radostí. Muž dorazil. Teď, dnes večer. Je tady! Sergej prozatím nemá nic podnikat, může se stát, že se situace vyřeší sama, prohlásil Andrej. Přesto musí být nyní lépe připravený, jak psychicky, tak fyzicky. Musí trénovat s nožem, spát, být v pohotovosti. Pro případ, že by se nezbytné stalo nezbytným.

Kapitola 4

Tord Schultz sotva zaslechl letadlo, které přehučelo nad střechou domu, v němž na pohovce ztěžka oddychoval. Nahý trup měl pokrytý tenkou vrstvičkou potu a mezi holými zdmi místnosti se nadále vznášela ozvěna úderu železa o železo. Za Schultzem stál stojan s činkou a pod ním lavice s koženkovým potahem lesknoucím se jeho potem. Z televizoru před ním mžoural Donald Draper přes kouř cigarety a usrkával ze sklenky whisky. Nahoře s řevem přeletělo další letadlo. *Mad Men*. Šedesátá léta. USA. Ženy v pořádných šatech. Pořádné drinky v pořádných sklenicích. Pořádné cigarety bez mentolové příchutě i bez filtru. Doba, kdy platilo, že co tě nezabije, to tě posílí. Koupil si jenom první sérii. Přehrával si ji pořád dokola. Nebyl si jistý, jestli by se mu líbilo pokračování.

Pohlédl na bílý proužek na skleněné desce konferenčního stolku a otřel hranu služebního průkazu. Jako obvykle ho použil k narýsování lajny. Průkaz, který si připevňoval na náprsní kapsu kapitánské uniformy, průkaz, který mu umožňoval přístup do provozních prostor letiště, do kokpitu, do nebe, k platu. Průkaz, který z něj dělá to, čím je. Průkaz, který by mu – společně se vším ostatním – sebrali, pokud by se tohle

někdo dozvěděl. Právě proto mu připadalo správné ho takhle používat. Bylo na tom – vzhledem ke vši té nečestnosti – cosi čestného.

Zítرا brzy ráno poletí zpátky do Bangkoku. Dva odpočinkové dny v rezidenci Sukhumvit. Prima. Teď to bude prima. Lepší než předtím. Nerad plnil úkol při letech z Amsterdamu. To bylo příliš velké riziko. Poté, co se zjistilo, nakolik jsou do pašování kokainu na Schiphol zapletené posádky jihoamerických letadel, riskovali všichni ostatní, bez ohledu na leteckou společnost, že budou muset absolvovat kontrolu zavazadel i tělesnou prohlídku. Navíc součástí jeho úkolu bylo to, že sám vynášel balíčky z letadla a měl je v zavazadle, jestliže ještě později téhož dne letěl s nějakým vnitrostátním letem do Bergenu, Trondheimu nebo Stavangeru. Jeho vnitrostátní lety, které *musel* stihnout, ačkoli to znamenalo, že občas musel dohánět zpoždění z Amsterdamu tím, že propálil nějaké to palivo navíc. Na Gardermoen se samozřejmě celou dobu pohyboval v provozních prostorách letišť, tudíž neprocházel celníci, avšak občas musel přechovávat materiál v zavazadle až šestnáct hodin, než ho mohl předat. A předávky také nebyly zcela bez rizika. Auta na parkovištích. Restaurace s velmi málo hosty. Hotely s pozornými recepčními.

Z obálky, kterou od nich dostal, když tu za ním byli minule, vytáhl tisícovku a sroloval ji. Pro tento účel se sice vyráběly speciální plastové trubičky, jenže on nic takového nemá zapotřebí – není těžce závislý, jak jeho žena napovídala rozvodovému advokátovi. Ta děvka! Tvrdila, že požaduje rozvod, protože nechce, aby děti vyrůstaly s otcem narkomanem, a protože už sama nemá sílu sledovat, jak prošňupává jejich domov. S letuškami to prý nemělo vůbec nic společného, na tom jí údajně absolutně nezáleželo, tohle už dávno vzdala,

o to ať se postará jeho přibývajícím věk. Dala mu spolu s advokátem ultimátum. Buď jí nechá dům, děti a zbytek otcova dědictví, které ještě nepromrhal, anebo ho udá, že přechovává a užívá kokain. Nashromáždila takové množství důkazů, až mu i jeho vlastní advokát vysvětlil, že by byl odsouzen a letecká společnost by ho vykopl.

Rozhodnutí bylo jednoduché. Dovolila mu, aby si ponechal pouze dluhy.

Vstal, přistoupil k oknu obývacího pokoje a zadíval se ven. Neměli by tu už být?

Tohle bude úplně nový úkol. Má zásilku vyvézt ven, do Bangkoku. Bůh ví proč. Sovy do Athén... a tak dále. Nicméně, není to jeho první akce a prozatím šlo všechno jako po másle.

V sousedních domech se svítilo, nacházely se však daleko od sebe. Osamělé domy, pomyslel si. V dobách, kdy Gardermoen sloužilo jako vojenské letiště, v nich bydleli důstojníci. Stejně jednopatrové krabice s velkými a holými travnatými plochami mezi sebou. Co možná nejnižší, aby se do nich nemohl strefit žádný příliš nízko letící stroj. Postavené s co možná největším rozstupem, aby se požár po případném pádu letadla nerozšířil.

Bydlel tady během povinné vojenské služby, kdy létal na strojích Hercules. Jeho potomci pobíhali mezi domy, chodili za dětmi jeho kolegů. Letní soboty. Muži u grilů v zástěrách a s aperitivy. Tlachání z otevřených oken v kuchyni, kde manželky připravovaly salát a upíjely campari. Jako scéna z jeho oblíbeného filmu *Správná posádka*, toho o prvních kosmonautech a testovacím pilotovi Chucku Yeagerovi. Manželky pilotů byly zatraceně pěkné. Ačkoli jejich manželé létali jen na herculesech. Byli tehdy šťastní, nebo ne? Proto se přestěhoval zpátky? Byla v tom podvědomá touha

vrátit se k něčemu? Nebo snaha zjistit, kde se to zvrto, a napravit to?

V dálce uviděl přijíždět auto a automaticky mrkl na hodinky. Zaznamenal, že je osmnáct minut po dohodnuté době.

Vrátil se ke konferenčnímu stolku. Dvakrát se zhluboka nadechl. Pak přiložil srolovanou tisícikorunu ke spodnímu konci proužku, naklonil se a nasál prášek do nosu. Na sliznici ho zaštipalo. Olízl si špičku prstu, přešel jím po zbylém prášku a vetřel si ho do dásní. Chutnalo to hořce. Ozval se zvonek.

Byli to titíž mormoni jako vždycky. Jeden malý a druhý vysoký, oba v oblecích jako do nedělní školy. Na hřbetech rukou jim však oběma bylo vidět tetování. Působilo to takřka komicky.

Podali mu zásilku. Půl kilogramu v podlouhlém balíčku, který se přesně vejde pod kování kolem nastavitelné rukojeti jeho kufru na kolečkách. Po přistání na Suvarnabhumi má balíček vytáhnout a položit ho v kokpitu pod volný kobereček úplně vzadu v pilotově skříňce. Tehdy ho uvidí naposledy, zbytek pravděpodobně vyřídí někdo z pozemního personálu.

Když Mr. Small a Mr. Big vyrukovali s nabídkou převozu zásilek do Bangkoku, znělo to jako pitomost. Vždyť na světě snad neexistuje místo, kde by byly pouliční ceny za drogy vyšší než v Oslu, tak proč by někoho zajímal export? Nezeptal se, věděl, že by nedostal odpověď, a nevadilo mu to. Vysvětlil však mužům, že za pašování heroinu do Thajska hrozí trest smrti, a proto požaduje vyšší odměnu.

Rozesmáli se. Nejdřív ten menší. Po něm ten vysoký. A Tord Schultz si pomyslel, že má-li člověk kratší nervové dráhy, možná rychleji reaguje. Právě proto třeba dělají kokpity ve stíhacích letounech tak stísněné, aby tím vyloučili vysoké piloty s dlouhým vedením.

Menší muž vysvětlil Schultzovi tvrdou, ruský znějící angličtinou, že nejde o heroin, nýbrž o něco zcela nového, natolik nového, že to dokonce zatím není ani zakázané. Když se však Tord Schultz zeptal, proč má pašovat povolenou látku, zasmáli se ještě hlasitěji a vyzvali ho, aby si nechal svoje otázky a jen odpověděl ano nebo ne.

Tord Schultz odpověděl ano. A zároveň se mu vnutila jistá myšlenka. Jaké důsledky by měla zamítavá odpověď?

Od té doby převezl šest zásilek.

Pohlédl na balíček. Párkrát ho napadlo, jestli by neměl kondomy a mrazicí sáčky, které používali, natřít jarem, ale kdosi mu řekl, že psi cvičení na vyhledávání drog dokážou pachy odlišit a nenechají se zmást takovými jednoduchými triky. Že všechno záleží jen na těsnosti igelitu.

Čekal. Nestalo se nic. Odkášlal si.

„*Oh, I almost forgot,*“ ozval se Mr. Small. „*Yesterday's delivery...*“

Sáhl pod bundu a zlomyslně se zazubil. Nebo to možná nebylo zlomyslně, možná to byl jen typický východoevropský humor? Tord Schultz dostal chuť muže udeřit, vyfouknout mu do obličeje kouř z cigarety bez filtru, plivnout mu do oka dvanáctiletou whisky. Typický západoevropský humor. Místo toho zamumlal „*thank you*“ a přijal obálku. Na pohmat mu připadala tenká. Musí v ní být velké bankovky.

Poté si opět stoupl k oknu a sledoval, jak auto mizí ve tmě, zaslechl, jak jeho zvuk přehlušil Boeing 737. Možná Boeing 737-600. V každém případě Next Generation. Chraplavější zvuk a vyšší intenzita než u starých klasiků. Prohlédl si v okně vlastní odraz.

Ano, přijal to. A bude přijímat dál. Bude přijímat všechno, co mu bude život házet do cesty. Protože

není Donald Draper. Není Chuck Yeager ani Neil Armstrong. Je Tord Schultz. Vysoký pilot s dluhy. A se závislostí na kokainu. Měl by...

Jeho myšlenky přehlušilo další letadlo.

Zatracenej kostelní zvon! Vidiš je, tati, ty takzvaný pozůstalý, co už stojí nad mojí rakví? Roní krokodýlí slzy, ty truchlící ksichty, který říkají Gusto, copak ses nemohl naučit bejt jako my? Ne, vy debilní sebejistý pokrytci, to jsem teda nemoh! Nemoh jsem bejt jako moje pěstounka, která byla blbá jako tágo, rozmazlená, hlavu měla plnou pilin a hlásala, že je všechno krásný, jen když člověk čte správný knížky, poslouchá správného gurua, jí ty správný svinecký bylinky. A když někdo rejpnul do toho nesoudržného moudra, který si kupovala, vždycky vynesla tu samou kartu: „Jen se podívejte, jaký svět jsme si to stvořili: války, nespravedlnost, lidé, kteří už nežijí v přirozené harmonii sami se sebou.“ Tři věci, bejby. První: Válka, nespravedlnost a disharmonie jsou přirozený. Druhá: Ty sama jsi v naší odporný famílii nejmíň harmonická. Chtělaš akorát tu lásku, kterou ti odpírali, a kašlalas na tu, kterou jsi opravdu dostávala. Sorry, Rolfe, Steine a Ireno, ale v srdci měla místo jenom pro mě. Díky čemuž je bod tři ještě utipnějš: Nikdy jsem tě nemiloval, bejby, bez ohledu na to, jak moc sis to podle svýho názoru zaslouhovala. Říkal jsem ti mami, protože ti to dělalo radost a mně to zjednodušovalo život. To, co jsem dělal, jsem dělal proto, žes mi to dovolila, protože já jsem toho nedokázal nechat. Jsem už takovej.

Rolf. V každým případě jsi po mně nechtěl, abych ti říkal tati. Snažil ses si mě opravdu zamilovat. Jenomže přírodu jsi obelstít neuměl, uvědomoval sis, že svoji vlastní krev, Steina a Irenu, miluješ víc. Když jsem někomu řekl, že jste „moji pěstouni“, viděl jsem v mámině tváři zraněný výraz. A v tvójí nenávisť. Ne proto, že výraz „pěstouni“ vás redukoval na jedinou funkci, co jste v mým životě měli, ale proto, že jsem ranil ženu, kterou jsi naprosto nepochopitelně miloval. Já si totiž myslím, žes byl dost upřímněj na to, abys viděl sám

sebe tak, jak jsem tě viděl já, jako člověka, co si v určitým okamžiku svého života v opojení vlastním idealismem vzal na triko, že bude žít podvržený dítě, jenže dost rychle pochopil, že na tom trátí. Že měsíční částky, který jsi za péči o mě dostával, nepokrejují skutečný výdaje. Tehdy jsi zjistil, že jsem kukaččí mládě. Že sežeru všechno. Všechno, cos miloval. Všechny, který jsi miloval. Mělo ti to dojít dřív, Rolfe, a měls mě vyhodit z hnízda! Vždyť sis jako první všimnul, že kradu. Poprvý to byla jenom stovka. Zapřel jsem to. Zalhal jsem, že jsem ji dostal od mámy. „Vid, mamí? Dalas mi ji.“ A „máma“ váhavě přikejvla, v očích slzy, prohlásila, že na to nejspíš zapoměla. Příště to byla tisícovka. Že zásuvky tvého psacího stolu. Peníze, co měly bejt na naši „odpočinkovou“ dovolenou, povídals. „Já si chci odpočinout akorát od vás,“ odpověděl jsem. Tehdys mě poprvý praštil. A jako by se v tobě něco uvolnilo, protože jsi v bití pokračoval. Byl jsem už vyšší a mohutnější než ty, ale nikdy jsem se neuměl prát. Ne takhle, za pomoci pěstí a svalů. Biju se jiným způsobem, tím, díky kterému člověk vyhrává. Jenže tys mě mlátil dál, zatátýma pěstma. A já jsem pochopil proč. Chtěl jsi mi rozbít obličej. Připravit mě o moc. Ovšem žena, kterou jsem nazýval mámou, se mezi nás vložila. Tak jsi to vypálil. To slovo. Zloděj. Byla to pravda. Akorát že to znamenalo taky to, že jsem musel zničit já tebe, ty mrzáku.

Stein. Mlčenlivěj starší brácha. První, kdo podle peří rozpoznal kukačku, byl ale dost chytřej na to, aby se držel stranou. Chytřej, pilnej, bystřej individualista, kterej jakmile mohl, zmizel studovat do co možná nejvzdálenějšího města. A snažil se přemluvit Irenu, svoji milovanou mladší sestru, aby šla s ním. Byl toho názoru, že by mohla střední dodělat v tom svineckým Trondheimu, že by jí prospělo, kdyby vypadla z Osla. Jenže máma evakuaci Ireny odmítala. Vždyť nic nevěděla. Nechtěla vědět.

Irena. Krásná, báječná, pihovatá, křehká Irena. Byla jsi pro tenhle svět příliš dobrá. Byla jsi všechno, co jsem já nebyl. A přesto jsi mě milovala. Milovala bys mě, i kdybys to věděla?

Milovala bys mě, i kdybys věděla, že od patnácti šukám s tvojí matkou? Šukám s tvojí fňukající, červeným vínem opilou matkou, píchám ji zezadu opřenou o dveře od záchodu, od sklepa nebo od kuchyně a přitom jí do ucha šeptám „mami“, protože to jak ji, tak mě rajcuje. Že mi matka dává peníze, že mě kryje, když se něco stane, že mi říká, že mě má jenom půjčenýho, dokud sama nezestárne a nezoškliví a já nepotkám nějakou milou holku. A vždycky když jsem odpověděl „ale mami, vždyť ty už jsi stará a ošklivá“, se smíchem mávla rukou a žadonila o repete.

Ještě pořád jsem měl modřiny od úderů a kopanců svého pěstouna, když jsem mu jednoho dne zavolal do práce a požádal ho, aby přišel ve tři domů, že mu musím svěřit něco důležitýho. Nechal jsem vchodový dveře na škvíru, aby neslyšela, jak je otvírá. A aby neslyšela jeho kroky, šeptal jsem jí do ucha to, co ráda poslouchala.

Viděl jsem v odrazu v kuchyňském okně, jak stojí na prahu kuchyně.

Den nato se odstěhoval. Ireně a Steinovi řekli, že mámě s tátou to už chvíli moc neklape a že se rozhodli, že budou dočasně bydlet odděleně. Irenu to zdrtilo. Stein pobejval ve městě, kde studoval, a telefon nezvedal, odpověděl ale esemeskou. „Fakt smutny. U koho mam strávit Vanoce?“

Irena neustále plakala. Milovala mě. Samozřejmě po mně potom pátrala. Po mně, po Zloději.

Kostelní zvon odbíjí popáty. Pláč a popotahování z lavic. Kokain, závratnej zisk. Najmi si byt v centru v západní části Osla, zaregistruj ho na nějakýho fetáka, kterému dáš dávku, aby ti dovolil používat svůj jméno, a prodávej malý množství pod schodama nebo ve vratech, a jakmile získají pocit jistoty, vyšroubovávej postupně cenu – kokainisti zaplatí za jistotu cokoli. Stoupej vzhůru, jdi vpřed, omezuj drogy, staň se někým. Nechcípni v doupěti jako nějaké debilní loser. Kněz si odkašlává: „Sešli jsme se tu proto, abychom zavzpomínali na Gusta Hanssena.“

Hlas odkudsi zezadu: „Na Z-z-zloděje.“

Koktání Tutua, kterou tam sedí v motorkářský bundě a s šátkem na hlavě. A ještě o kus dál vzadu: kvílení psiska. Rufus. Starej věrněj Rufus. Vrátili jste se sem? Nebo jsem se já už dostal tam?

Tord Schultz položil kufr Samsonite na pohyblivý pás, který zavazadlo dovezl do skeneru vedle usmívajícího se pracovníka bezpečnostní služby.

„Nechápu, že si necháte psát takovéhle služby,“ podotkla letuška. „Bangkok dvakrát do týdne.“

„Sám jsem si je vyžádal,“ odpověděl Tord Schultz a prošel bezpečnostním rámem. Kdosi z profesní organizace agitoval za to, že by se měl letištní personál vzbouřit a nenechat se několikrát denně vystavovat rentgenovému záření, protože jistý výzkum v USA prokázal, že procento pilotů a členů posádek umírajících na rakovinu je vyšší než u zbytku obyvatelstva. Ovšem tihle stávkoví agitátoři se nezmiňovali o tom, že průměrný věk dožití je také vyšší. Členové leteckého personálu umírají na rakovinu proto, že není moc jiných věcí, na které by mohli umřít. Žijí nejbezpečnější život na světě. Nejnudnější život na světě.

„Vy chcete tolik létat?“

„Jsem pilot, létání mě baví,“ zalhal Tord Schulz, sundal kolečkový kufr z pásu, vysunul nastavitelnou rukojeť a vyrazil.

Rychle ho dohonila, klapání jejích podpatků na letištní podlaze z šedého mramoru vzor Antique Foncé osloského letiště téměř přehlušovalo hučení hlasů pod klenbou z dřevěných trámů a oceli. Bohužel však nepřehlušilo její šeptem pronesený dotaz:

„Je to kvůli tomu, že vás opustila, Torde? Je to proto, že vám zbývá spousta volného času a nemáte ho čím vyplnit? Proto, že se vám nechce sedět doma a...“

„Je to proto, že potřebuju peníze za přesčasy,“ přerušil ji. To aspoň nebyla úplná lež.

„Já totiž přesně chápu, jak vám je. Jak asi víte, v zimě jsem se rozvedla.“

„Jistě,“ přitakal Tord Schultz, který ani netušil, že byla vdaná. Vrhł na ni rychlý pohled. Padesát? Bůh ví, jak vypadá po ránu, bez podkladového make-upu a nalíčení. Povadlá letuška s povadlymi letuškovskými sny. Byl si dost jistý, že se s ní nikdy nemiloval. Rozhodně ne zepředu. Či je tahle hláška? Jednoho z těch ostřílených pilotů. Stúhacích pilotů milujících whisky s ledem a modré nebe. Jednoho z těch, co stihli odejít do penze, než jim poklesla prestiž. Ve chvíli, kdy chodbou zabočovali k budově posádek, zrychlil. Letuška už byla udýchaná, avšak nadále s ním dokázala držet krok. Pokud se mu ale podaří tempo nezmírnit, možná jí dojde vzduch k mluvení.

„Torde, vzhledem k tomu, že máme v Bangkoku přešpat, možná bychom mohli...“

Hlasitě zívł. A spíš vycítil, než uviděl, že se jí to dotklo. Po včerejším večeru byl pořád dost vyřízený, po odchodu mormonů došlo ještě na další drinky a další prášek. Ne že by toho vypil tolik, aby neprošel testem na alkohol, samozřejmě, bylo toho však dost na to, aby se už teď musel obávat, že bude během těch jedenácti hodin ve vzduchu bojovat se spánkem.

„Koukněte!“ vykřikla letuška oním pitomým glissandem, které ženy používají, jestliže chtějí vyjádřit, že je něco srdceryvně roztomiloučké.

Podíval se. Proti nim přicházel pejsek se světlou srsťí, dlouhýma ušima a smutnýma očima a zuřivě vrtěl ocasem. Špringršpaněl. Vedla ho žena se stejně světlými vlasy, s velkými náušnicemi, náznakem všeobecně omluvného úsměvu a mírnýma hnědýma očima.

„Není roztomilý?“ zapředla letuška.

„Jo,“ odtušil Tord Schultz s obavami v hlase.

Pes v rychlosti přičichl k rozkroku pilota kráčejičího před nimi. Ten se na zvíře i jeho paničku otočil s po-

zdviženým obočím a s úšklebkem, který měl patrně něco naznačovat, něco klukovského, přidržlého. Tord Schultz však kolegovy myšlenkové pohody sledovat nestíhal. Nestíhal sledovat jiné myšlenkové pochody než své vlastní.

Pes měl na sobě žlutou vestičku. Stejnou, jakou měla i žena s náušnicemi. Na vestách stálo CELNÍ SPRÁVA/CUSTOMS.

Pes se blížil, byl od nich už jen pět metrů.

Neměl by to být problém. Nesmí to být problém. Materiál je zabalený do kondomů a dvojité vrstvy mrazicích sáčků. Tudy nemůže proniknout ani molekula pachu. Prostě se jenom usmívej. Uklidni se a usmívej se. Ani moc, ani málo. Tord Schultz se obrátil ke štěbetajícímu hlasu po svém boku, jako by vycházející slova vyžadovala hluboké soustředění.

„Promiňte.“

Minuli psa a kráčeli dál.

„Promiňte!“ Hlas se ozval ostřeji.

Tord Schultz hleděl před sebe. Dveře vedoucí do budovy posádek nebyly dál než deset metrů. Bezpečí. Deset kroků a má to v kapse.

„Excuse me, sir!“

Sedm kroků.

„Myslím, že mluví k vám, Torde.“

„Cože?“ Tord Schultz se zastavil. Musel se zastavit. Ohlédl se s výrazem, o němž doufal, že nevypadá jako přehnaný údiv. Žena ve žluté vestě k nim přistoupila.

„Pes vás označil.“

„Opravdu?“ Pilot pohlédl na psa. Jak? pomyslel si.

Pes mu pohled opětoval a zuřivě zavrtěl ocasem, jako by Tord Schultz byl jeho nový kamarád na hraní.

Jak to? Dvojité vrstvy mrazicích sáčků a kondomy. Jak to?

„To znamená, že vás musíme prohledat. Půjdete se mnou.“

Nadále měla v očích mírnost, za slovy však nezazněl otazník. Tord Schultz v téže chvíli pochopil, v čem je problém. Uchopil služební průkaz na hrudi.

Kokain.

Když si urovnával poslední lajnu, zapomněl průkaz otřít. To bude ono.

Bylo to ale jenom pár zrníček, což by mohl klidně vysvětlit tím, že si jeho průkaz vypůjčil kdosi na večírku. Tohle teď nebyl jeho největší problém. Kufr. Prohledají mu ho. Jako pilot nacvičoval a opakoval nouzové postupy tak často, že jednal téměř automaticky. Právě o to totiž jde – i když vás zachvátí panika, musíte udělat právě to, k čemu se mozek z nedostatku jiných rozkazů uchýlí: držet se nouzových postupů. Kolikrát si tuhle situaci představoval: celník, který ho vyzve, aby šel s ním. Promýšlel si, co by udělal. V duchu si to nacvičoval. Obrátil se s odevzdaným úsměvem k letušce, stihl si přečíst její jmenovku: „Jak vidno, pes mě označil, Kristin. Můžu vám dát kufr?“

„Kufr vezmeme s sebou,“ ozvala se zaměstnankyně celní správy.

Tord Schultz se k ní otočil. „Měl jsem dojem, že jste říkala, že pes označil mě, ne kufr.“

„To je pravda, ale...“

„Mám tam doklady k letu, které si ostatní členové posádky musí projít. Ovšem pokud si chcete vzít na triko zpoždění plného Airbusu 340 do Bangkoku...“ Uvědomil si, že se – a to doslova – nafoukl. Zhluboka se nadechl a v saku uniformy vypjal hrudní svalstvo. „Jestliže prošvihneme slot, může to znamenat několikahodinové zpoždění a stovky tisíc korun ztráty pro společnost.“

„Obávám se, že předpisy...“

„Tři sta čtyřicet dva pasažerů,“ přerušil ji Schultz. „Spousta z nich děti.“ Doufal, že žena v tom uslyší se-

riózní starost kapitána letadla, nikoli počínající paniku pašeráka drog.

Zaměstnankyně celní správy poplácala psa po hlavě a pohlédla na Schultze.

Vypadá jako matka, pomyslel si. Žena, která má děti a ví, co je odpovědnost. Žena, která by měla mít pro jeho situaci pochopení.

„Kufr vezmeme s sebou.“

V pozadí se objevil další celník. Stál tam, široce rozkročený, paže zkřížené.

„Tak si to pojďme odbýt,“ vzdychl Tord Schultz.

Šéf oddělení vražd osloského krajského policejního ředitelství Gunnar Hagen se opřel v kancelářské židli a zkoumavě si prohlížel muže ve lněném obleku. Naposledy ho viděl před třemi lety, tehdy měl jeho někdejší podřízený trhlinu ve tváři čerstvě sešitou a krvavě červenou a vypadal jako vyřízený člověk. Nyní však vypadal zdravě, na těle mu přibýlo pár vytrénovaných kilogramů a ramena mu pěkně vyplňovala oblek. Oblek. Hagen si vzpomínal, že jeho kriminalista nosil džíny a kanady, nikdy nic jiného. Druhou neobvyklostí byla visáčka na klopě saka, která prozrazovala, že muž není zaměstnanec, nýbrž návštěvník: HARRY HOLE. Ovšem na židli seděl stále stejně – spíš ležel, než seděl.

„Vypadáte mnohem líp,“ pronesl Hagen.

„Vaše město taky,“ odtušil Harry s nezapálenou cigaretou pohupující se mu mezi rty.

„Myslíte?“

„Pěkná opera. Trochu míň fetáků v ulicích.“

Hagen vstal a přistoupil k oknu. Z šestého patra budovy policejního ředitelství viděl, jak se nová osloská čtvrť Bjørvika koupe ve slunečním světle. Renovace byla v plném proudu. Bourání dokončeno.

„Během posledního roku došlo k markantnímu snížení počtu případů předávkování. Ceny vzrostly, spotřeba klesla. Vedení města dostalo to, oč žadonilo. Oslo už není v Evropě na vrcholu žebříčku v počtu předávkovaných.“

„Návrat šťastných časů.“ Harry složil ruce za hlavou. Zdálo se, že snad ze židle sklouzne.

Hagen vzdychl. „Neproзраdil jste mi, Harry, co vás přivádí do Osla.“

„Že ne?“

„Ne. Nebo tedy konkrétněji sem na oddělení vražd.“

„Je snad neobvyklé, když někdo zajde na návštěvu za bývalými kolegy?“

„Ne, u ostatních, normálně socializovaných jedinců ne.“

„Hm.“ Harry skousl filtr camelky. „Mým povoláním jsou vraždy.“

„Snad byly, ne?“

„Dovolte mi to přeformulovat: mojí profesí, mým oborem jsou vraždy. To je pořád to jediné, o čem něco vím.“

„Co tedy chcete?“

„Dělat svůj obor. Vyšetřovat vraždy.“

Hagen povytáhl obočí. „Vy pro mě chcete zase pracovat?“

„Proč ne? Pokud si dobře vzpomínám, patřil jsem k nejlepším.“

„Omyl,“ odvětil Hagen a obrátil se zpátky k oknu. „Byl jste vůbec nejlepší.“ A tiše dodal: „Nejhorší a nejlepší.“

„Vzal bych si rád na starost jednu z těch vražd mezi fetáky.“

Hagen se suše ušklíbl. „Kterou z nich? Jen za posledního půl roku tu máme čtyři. A v žádné z nich jsme nijak nepokročili.“

„Gusto Hanssen.“

Hagen neodpověděl, nadále si prohlížel lidi povalující se venku na trávníku. Automaticky mu naskočily jisté myšlenky. Lidé zneužívající sociální dávky. Zloději. Teroristé. Proč vidí tohle, a ne tvrdě pracující, kteří si zasloužili několik hodin volna na zářijovém slunci? Pohled policajta. Slepota policajta. Zpola naslouchal Harryho hlasu za sebou.

„Gusto Hanssen, devatenáct let. U policie známá firma, dealer a feťák. Nalezen dvanáctého července mrtev v jednom bytě v Hausmannově ulici. Vykrvácel po střelné ráně do hrudníku.“

Hagen se drsně zasmál: „Proč chcete jediný případ, který je objasněný?“

„Myslím, že to víte.“

„Ano, to vím,“ vzdychl Hagen. „Ale kdybych vás opět zaměstnal, nasadil bych vás na některý z těch jiných případů. Na ten případ s tajným agentem.“

„Já chci tenhle.“

„Existuje asi tak tisíc důvodů, proč na tenhle případ nikdy nasazen nebudete, Harry.“

„Jako třeba?“

Hagen se k Harrymu obrátil. „Patrně bude stačit, když se zmíním o tom nejpodstatnějším. A sice, že ten případ už byl vyřešen.“

„A krom toho?“

„Ta vražda nespadá pod nás, nýbrž pod Kripos. A nemám tu žádná volná místa, naopak se snažím počet zaměstnanců snížit. Taky nejste vhodný kandidát. Mám pokračovat?“

„Hm... Kde je?“

Hagen ukázal z okna. Přes trávník k šedé kamenné budově za žlutým listovým lip.

„Botsen,“ přikývl Harry. „Sedí ve vazbě.“

„Prozatím.“

„Zákaz návštěv?“

„Kdo vás vypátral v Hongkongu a pověděl vám o tom případu? Že by snad...“

„Ne,“ přerušil ho Harry.

„Takže?“

„Takže.“

„Kdo?“

„Možná jsem se o tom dočetl na netu.“

„To sotva,“ ucedil Hagen s chabým pousmáním a netěčnými očima. „Ten případ zajímal noviny jenom jediný den a pak byl zapomenut. A nebyla tam uvedena žádná jména. Uveřejnili jenom noticku o sjetém fetákovvi, který kvůli droze zastřelil jiného fetáka. Nic, o co by se měl někdo zajímat. Nic, díky čemu by se ten případ vymykal.“

„Kromě toho, že šlo o dva dospívající kluky,“ namítl Harry. „Devatenáct a osmnáct let.“ Tón Harryho hlasu se změnil.

Hagen pokrčil rameny. „Jsou-li dost staří na to, aby mohli zabíjet, jsou dost staří na to, aby zemřeli. Příští rok by je povolali do vojenské služby.“

„Nemohl byste zařídit, abych si s ním směl promluvit?“

„Kdo vás informoval, Harry?“

Harry si zamnul zátylek. „Moje přátelská spojka z kriminalisticko-technického.“

Hagen se usmál. Tentokrát se mu smích objevil i v očích. „Vy jste vážně roztomilý. Pokud vím, máte u policie jenom tři přátele. Bjørna Holma z kriminalisticko-technického. A Beátu Lønnovou z kriminalisticko-technického. Tak kdo z nich to byl?“

„Beáta. Zařídíte mi tu návštěvu?“

Hagen se posadil na okraj psacího stolu a Harryho si prohlížel. Pohlédl na telefon.

„S jednou podmínkou, Harry. Jestliže mi slíbíte, že se od toho případu budete držet na míle daleko. Mezi

námi a Kriposem teď panuje příměří a dodržujeme pakt o neútočení, nepotřebuju se s nimi rozhádat.“

Harry se ironicky pousmál. Sesunul se na židli tak, až si mohl prohlížet sponu na svém opasku. „Takže vy a ten král Kriposu jste se spřátelili?“

„Mikael Bellman u Kriposu skončil,“ vysvětlil Hagen. „Kvůli tomu to příměří a pakt o neútočení.“

„Zbavil jste se toho psychopata? Návrat šťast...“

„Naopak.“ Hagen se dutě zasmál. „Bellman je přítomnější než kdy jindy. Je tady v baráku.“

„A sakra. Tady na oddělení vražd?“

„Nedej bože. Vede už přes rok OVOZ.“

„Koukám, že vám tu přibyly i nové zkratky.“

„Oddělení pro vyšetřování organizovaného zločinu. Sloučili spoustu starých oddělení. Oddělení loupežných přepadení, oddělení pro potírání obchodu s bílým masem, protidrogové. To všechno teď spadá pod OVOZ. Přes dvě stovky zaměstnanců, největší oddělení na kriminálce.“

„Hm. To je víc, než měl v Kriposu.“

„Přesto si platově pohoršil. A víte, co to znamená, když lidi jako on vezmou hůř placenou práci?“

„Jde jim spíš o moc,“ odpověděl Harry.

„To on udělal na trhu s drogami pořádek, Harry. Vhodné využívání tajných agentů. Zatýkáni a razie. Máme tu teď míň gangů a žádné války mezi nimi. Počty předávkovaných klesají, jak jsem povídal...“ Hagen zvedl ukazováček ke stropu. „A Bellman míří vzhůru. Ten chlap má vyhlédnuté pěkné místečko, Harry.“

„To já taky,“ odvětil Harry a vstal. „Botsen. Počítám, že až tam dojdu, bude na mě na recepci čekat povolení k návštěvě.“

„Pokud přistoupíte na můj návrh.“

„Jasně že ano.“ Harry popadl napřaženou ruku svého bývalého šéfa, dvakrát jí potřásl a vykročil ke dveřím. V Hongkongu se naučil dobře lhát. Zaslechl, jak

Hagen zvedl telefonní sluchátko, avšak ve chvíli, kdy už stál na prahu, se přece jenom otočil.

„Kdo je ten třetí přítel?“

„Cože?“ Hagen hleděl na telefonní přístroj a ztěžka ukazováčkem vyfukával číslice.

„Ten třetí přítel, kterého tady mám.“

Šéf oddělení vražd si přiložil sluchátko k uchu, unaveně se na Harryho zadíval a s povzdechem odpověděl: „Kdo byste myslel?“ A do telefonu pronesl: „Haló? Tady Hagen. Chtěl bych povolení k návštěvě. Ano?“ Zakryl sluchátko rukou. „Dostanete ho. Ale mají tam teď přestávku na oběd, zaběhněte tam ve dvanáct.“

Harry se usmál, mimicky naznačil „děkuju“ a tiše za sebou zavřel dveře.

Tord Schultz si v kabině zapnul kalhoty a natáhl si sako. Na prohlídce tělesných otvorů netrvali. Pracovnice celní správy – stejná, která ho zastavila – čekala před kabinkou. Tvářila se jako přísedící u maturity.

„Děkuji vám za spolupráci,“ pronesla a mávla rukou ke dveřím.

Tord Schultz odhadoval, že vedli dlouhé diskuse o tom, zda se mají omluvit pokaždé, když pes cvičený na vyhledávání drog někoho označí, ale drogy se pak nenajdou. Zastavený člověk, který nabere zpoždění, upadne v podezření a je uveden do rozpaků, by bezpochyby byl toho názoru, že omluva by byla na místě. Jenže mají se omlouvat za to, že dělají svou práci? To, že pes označí lidi, kteří u sebe žádné drogy nemají, se stává opakovaně a omluva by byla polovičním přiznáním procedurální chyby, selháním systému. Na druhou stranu měli podle prýmků poznat, že je kapitán. Že není žádný „trojfrčkař“, že nepatří k těm neúspěšným padesátníkům, kteří ustrnuli na místě druhého pilota, protože si kariéru sami zkomplikovali. Naopak, vlastní

čtyři prýmký, které dokazují, že má ve všem pořádek, nad vším kontrolu, že je člověk, který ovládá situaci i svůj vlastní život. Věděl, že patří ke kastě letištních bráhmanů. Kapitán letadla je člověk, kterému by se mělo od celníka se dvěma prýmký dostat omluvy, ať už je ona omluva na místě, či nikoli.

„Není zač, je dobré vědět, že někdo bdí,“ odvětil Tord Schultz a rozhlížel se po kufu. V nejhorším případě mu ho jen prohlédli, protože pes ho neoznačil. A kovovými kryty schránky, v níž leží balíček, současné prosvěcovací prostředky beztak neproniknou.

„Brzy vám ho přinesou,“ vysvětlila žena.

Na několik vteřin se rozhostilo ticho, oba se na sebe přítom dívali.

Rozvedená, pomyslel si Tord Schultz.

V témže okamžiku vstoupil jiný celník.

„Váš kufr...,“ spustil.

Tord Schultz se na něj podíval. Hned mu to poznal na očích. Ucítíl, jak mu v žaludku bobtná knedlík, jak stoupá, naráží do trávicí trubice. Jak? Jak?

„Vyndali jsme veškerý jeho obsah a zvážili jsme ho,“ pokračoval celník. „Prázdný šestadvacetipalcový kufr Samsonite Aspire GRT váží pět celých osm desetin kilogramu. Váš váží šest celých tři desetiny. Chcete nám vysvětlit proč?“

Celník byl příliš velký profesionál na to, aby se zjevně usmíval, Tord Schultz však přesto viděl, jak mu oči triumfálně září. Celník se k němu maličko naklonil a klesl hlasem:

„Nebo vám to máme vysvětlit my?“

Harry po obědě v Olympu vyšel na ulici. Ta stará, poněkud zpustlá nálevna, kterou si pamatoval, prošla renovací a změnila se v drahou západní verzi východní hospody s obrovskými obrazy starých osloských dělnických

čtvrtí. Ne že by to nebylo pěkné, ty lustry a to všechno. Dokonce i makrela chutnala dobře. Jen to prostě ne- byl... Olymp.

Zapálil si cigaretu a přešel Botsenský park rozklá- dající se mezi policejním ředitelstvím a starými šedý- mi zdmi osloské věznice. Minul muže, který právě na jeden ze stromů věšel otrhaný červený plakát. Do ků- ry stoleté lípy poskytující stín připíchal cosi nastře- lovačkou. Zdálo se, že si neuvědomuje skutečnost, že provádí závažný přestupek přímo pod okny průčelí budovy, v níž je shromážděn největší počet policistů v Norsku. Harry se na okamžik zastavil. Ne proto, aby přestupku zabránil, nýbrž proto, aby si prohlédl pla- kát. Inzeroval koncert Russian Amcar Club v Sardi- nes. Harry si vzpomínal jak na tu dávno zapomenutou kapelu, tak na onu zrušenou hospodu. Olymp. Harry Hole. Tohle je očividně rok zmrtvýchvstání. Chystal se vykročit dál, když vtom za sebou zaslechl třaslavý hlas.

„Nemáš violín?“

Otočil se. Muž za ním měl na sobě novou čistou bundu G-Star. Nakláněl se vpřed, jako by mu do zad dul silný vítr, a podlamoval se v kolenou tak, jak je ty- pické pro uživatele heroinu. Harry chtěl už už odpo- vědět, když mu došlo, že muž oslovil chlapíka věšícího plakát. Ten však jen bez odpovědi odešel. Nové zkrat- ky u policie, nová drogová terminologie. Staré kapely, staré kluby.

Budova osloské věznice, nazývané lidově Botsen, by- la vystavěna v polovině devatenáctého století a sestáva- la ze dvou větších křídel a vstupní části sevřené mezi nimi, což Harrymu pokaždé připomnělo zatčeného, jehož vedou dva policisté mezi sebou. Zazvonil u vrat, pohlédl do videokamery, zaslechl tiché zabzučení a vra- ta otevřel. Uvnitř stál uniformovaný dozorce, který ho

vyvedl po schodech, a kolem dvou jiných zaměstnanců spolu prošli dveřmi do podlouhlé návštěvní místnosti bez oken. Harry už tu byl. Zde se vězni směli setkávat se svými nejbližšími příbuznými. Kdosi se chabě pokusil místnost zútulnit. Harry obešel pohovku a posadil se na jednu z židlí, neboť dobře věděl, co se tady odehrává v těch několika málo minutách, které vězni směji strávit se svými manželkami nebo přítelkyněmi.

Čekal. Všiml si, že má nadále na klopeč saka připevněnou visačku pro návštěvy z policejního ředitelství, sundal ji a zastrčil ji do kapsy. Sen o úzké chodbě a sněhové lavině byl tu noc horší než obvykle, Harry v něm byl pohřbený a pusou měl plnou sněhu. Jenže kvůli tomu mu teď srdce nebušilo. Buší mu očekáváním? Nebo strachy?

Nestihl dojít k žádnému závěru, protože dveře se otevřely.

„Dvacet minut,“ pronesl bachař, odešel a dveře za sebou přibouchl.

Chlapec, který zůstal stát u dveří, se za ty roky změnil natolik, až Harry málem vykřikl, že to není správná osoba, že to není on. Tenhle kluk měl na sobě džíny značky Diesel a černou mikinu s nápisem Machine Head, která, jak Harry pochopil, neodkazovala ke staré desce Deep Purple, nýbrž – podle jeho časových měřítek – k nové heavymetalové kapele. Heavy metal byl samozřejmě jen indicie, důkazem však byly oči a lícní kosti. Tedy lépe řečeno Rácheliny hnědé oči a vysoké lícní kosti. Byl to téměř šok vidět, nakolik jsou si teď podobní. Chlapec ovšem nezdědil matčinu krásu, na to měl příliš vystouplé čelo, což mu dodávalo chmurný, téměř agresivní vzhled. Ten ještě umocňovala hladká kštice, o níž Harry vždycky předpokládal, že ji chlapec zdědil po svém moskevském otci. Otcí alkoholikovi, kterého syn nikdy pořádně nepoznal, protože mu bylo

jen pár let, když ho Ráchel odvezla zpátky do Osla, kde se později seznámila s Harrym.

Ráchel.

Největší láska jeho života. Tak prosté to bylo. A tak složité.

Oleg. Bystrý, vážný Oleg. Oleg, který byl tak uzavřený, který se nikomu nesvěčoval, s výjimkou Harryho. Harry to Ráchel nikdy nepověděl, věděl však o tom, co si Oleg myslí, co cítí a chce, víc než ona. Oleg a on při hraní tetrisu na jeho gameboyi, oba stejně usilující o to, aby překonali rekord toho druhého. Oleg a on na rychlobruslařském tréninku v hale Valle Hovin, tehdy, když se Oleg rozhodl, že bude bruslit dlouhé tratě, a skutečně k tomu projevoval talent. Oleg usmívající se trpělivě a shovívavě pokaždé, když mu Harry sliboval, že si na podzim nebo na jaře zajedou do Londýna a podívají se, jak Tottenham hraje na White Hart Lane. Oleg, který mu občas řekl „tati“, když už bylo pozdě večer, byl ospalý a přestával se soustředit. Harry ho neviděl skoro pět let, před pěti lety ho Ráchel odvezla z Osla, utekla s ním před strašlivými vzpomínkami na Sněhuláka, z Harryho světa plného násilí a vražd.

Nyní stál u dveří, bylo mu osmnáct, byl téměř dospělý a hleděl na Harryho bezvýrazně. Nebo alespoň s výrazem, který Harry nedokázal interpretovat.

„Ahoj,“ pozdravil ho Harry. Krucinál, nezkusil si hlas, vyšlo z toho jenom chraplavé zašeptání. Chlapec si bude myslet, že je mu do pláče nebo tak něco. Jako by chtěl rozptýlit sám sebe nebo jeho, vytáhl krabičku cigaret a vsunul si jednu camelku mezi rty.

Vzhlédl a uviděl, jak Olegovi stoupá do tváří červeň. A vztek. Ten výbušný vztek, který prostě jenom přijde, zatemní člověku oči a způsobí, že mu naběhnou žíly na krku a na čele a chvějí se jako kytarové struny.

„Uklidni se, nezapálím si ji,“ ujistil ho Harry a pokývl k ceduli s nápisem „Zákaz kouření“ na stěně.

„To máma, vid?“ Hlas měl také starší. A zastřený vztekem.

„Co je s ní?“

„To ona tě sem poslala.“

„Ne, neposlala, já...“

„Jasně že poslala.“

„Ne, Olegu, popravdě řečeno ani neví, že jsem v Norsku.“

„Lžeš! Lžeš jako vždycky!“

Harry mu věnoval užaslý pohled. „Jako vždycky?“

„Tak jako jsi lhal, že se na tebe můžeme vždycky spolehnout, a ty ostatní bláboly. Jenže teď už je pozdě. Táhni si zpátky do... do toho svého zapadákova!“

„Olegu! Poslouchej mě...“

„Ne! Nebudu tě poslouchat. Nemáš sem co chodit. Nemůžeš si sem jen tak přijít a hrát si tady na tatínka, jasný?“ Harry viděl, jak chlapec s námahou polyká. Pak mu vztek z očí ustoupil, ale vzápětí se mu do nich vlila nová vlna černoty. „Už pro nás nejsi nic. Byl jsi jenom někdo, kdo se u nás vynořil odnikud, pár let tam pobyl a pak...“ Oleg se pokusil lusknout, avšak prsty mu jen neslyšně sklouzly. „Zmizel.“

„To není pravda, Olegu. A ty to víš.“ Harry slyšel svůj hlas, který byl nyní pevný a suverénní, který sděloval, že i Harry je klidný a suverénní jako válečný křižník. Jenže kámen v žaludku mu oznamoval něco jiného. Byl zvyklý na to, že mu vyslychaní nadávají, nedotýkalo se ho to, v nejlepším případě ho to dokonce ještě víc uklidňovalo a zlepšovalo to jeho analytické myšlení. Jenže s tímhle chlapcem, s Olegem... proti tomuhle nemá obranu.

Oleg se hoře zasmál. „Vyzkoušíme, jestli to ještě pořád funguje?“ Přimáčkkl prostředníček k palci. „Zmiz... teď hned!“

Harry napřáhl dlaně před sebe. „Olegu...“

Oleg zavrtěl hlavou a přitom zabouchal na dveře za sebou, aniž od Harryho odtrhl černočerný pohled. „Službo! Návštěva je u konce. Odvedte mě odsud!“

Harry po jeho odchodu ještě pár vteřin poseděl na židli.

Pak se s námahou zvedl a vyvrávoral do slunečního světla, v němž se koupal Botsenský park.

Zastavil a zahleděl se na budovu policejního ředitelství. Zamyslel se. Nato se vydal směrem k budově s celami předběžného zadržení. V polovině cesty se však zarazil, opřel se zády o jeden ze stromů a semkl víčka tak pevně, až ucítil, že zpod nich vymáčkł vodu. Ztracené světlo. Ztracená pásmová nemoc.

Kapitola 5

„Jenom se na ně podívám, nic si neodnesu,“ sliboval Harry.

Strážný za pultem pro příjem vězňů v budově s celami předběžného zadržení pohlédl na Harryho váhavě.

„No tak, Tore, vždyť mě znáte, ne?“

Tore Nilsen si odkašlal. „Jistěže. Ale Harry, vy tu už zase pracujete?“

Harry pokrčil rameny.

Nilsen naklonil hlavu ke straně a sklopil víčka tak, až mu byla vidět jen polovina zorniček. Jako by tím způsobem chtěl filtrovat zrakové vjemy. Vyloučit to, co není důležité. To, co zbylo, očividně hrálo Harrymu do karet.

Nilsen totiž ztěžka vzdychl, zmizel a vrátil se zpátky se zásuvkou. Jak Harry předpokládal, zůstaly předměty nalezené u Olega při zatčení tam, kam ho přivezli nejdřív. Teprve když se u zatčených ukázalo, že budou vzati do vazby, převáželi se do Botsenu, avšak jejich majetek už na příjem vězňů v bloku D nutně dorazit nemusel.

Harry si prohlédl obsah zásuvky. Drobné mince. Kroužek se dvěma klíči, s lebkou a emblémem kapely Slayer. Švýcarský armádní nůž s jednou čepelí a jinan

se šroubováky a s imbusy. Umělohmotný zapalovač. A ještě jedna věc.

Harry sebou trhl, ačkoli to již věděl. V novinách to nazvali „zúčtováním mezi fetáky“.

Byla to jednorázová injekční stříkačka, ještě zabalená v plastovém obalu.

„To je všechno?“ zeptal se Harry a zvedl kroužek s klíči. Přidržel ho nízko pod pultem a přitom si klíče prohlížel. Nilsenovi se očividně nelíbilo, že Harry drží klíče tak, aby na ně neviděl, a naklonil se přes pult.

„Peněženku neměl?“ ptal se dál Harry. „Ani platební kartu nebo doklady?“

„Zdá se, že ne.“

„Nemohl byste mi zkontrolovat seznam zajištěných věcí?“

Nilsen vytáhl přeložený papír ležící na dně zásuvky, s námahou si nasadil brýle a zahleděl se na něj. „Byl tu mobilní telefon, ale ten si odnesli. Patrně chtěli prověřit, jestli oběti nevolal.“

„Hm,“ odušil Harry. „Něco dalšího?“

„Co jako třeba?“ podivil se Nilsen a klouzal pohledem po listu papíru. Když prohlédl celý seznam, konstatoval: „Ne, nic.“

„Tak to je všechno. Děkuju vám za pomoc, Tore.“

Tore Nilsen, stále s brýlemi na nose, pomalu přikývl. „Ty klíče.“

„Jistě.“ Harry uložil kroužek zpátky do zásuvky. Všiml si, že Nilsen překontroloval, zda jsou na něm stále dva klíče.

Harry vyšel ven, přešel parkoviště a vydal se Åkeberskou ulicí. Pokračoval dál do čtvrti Tøyen a Bylinkové ulice. Malé Karáčí. Nevelké koloniály, hidžáby a starci v plastových židlích před svými kafeteriemi. A Maják. Kavárna Armády spásy určená potřebným. Harry věděl, že za takových dní, jako je ten dnešní, tu panuje

poklid, ale až nastane zima a mráz, bude tam u stolů těsno. Káva a obložené chleby. Sada čistého oblečení, loňská móda, modré tenisky z armádních přebytků. Na ošetřovně v patře péče o nejčerstvější rány utrpené v nějaké bitce v rauši nebo – pokud to bylo opravdu špatné – injekce vitamínu B. Harry na okamžik zvažoval, že by zaběhl za Martinou. Třeba tam pořád pracuje. Jeden básník kdysi napsal, že po velké lásce přicházejí ty malé. Martina patřila k těm malým. Kvůli tomu tam ale zamířit nechtěl. Oslo nebylo velké a silně závislí se shromažďovali buď tady, nebo v kavárně Møtestedet, kterou provozovala diakonie v Kapitánské ulici. Nebylo nepravděpodobné, že by Martina mohla znát Gusta Hanssena. A Olega.

Harry se však rozhodl vzít věci popořádku a vykročil dál. Přešel řeku Aker. Shlédl na ni z mostu. Hnědá voda, kterou si pamatoval ze svého dětství, byla čistá jako horský potůček. Prý se tu teď dají chytit pstruzi. Na stezce po obou stranách řeky stáli drogoví dealaři. Všechno bylo nové, nic se nezměnilo.

Došel do Hausmannovy ulice. Minul kostel svatého Jakuba. Sledoval domovní čísla. Cedule s nápisem Divadlo krutosti. Pospřežované dveře se smajlíkem. Otevřený uklizený pozemek po shořelém domě. A tady to je. Typický osloský činžák s vnitřním dvorem vystavěný v devatenáctém století, vybledlý, střízlivý, třípatrový. Harry strčil do vrat a ta se otevřela. Nebylo zamčeno. Hned za vraty se nacházel vstup na schodiště. Páchlo to tu močí a odpadky.

Harry si povšiml kódovaných tagových zpráv na stěnách v jednotlivých patrech. Uvolněné zábradlí. Dveře se známkami po vloupání a s větším počtem nových mohutných zámků. V druhém patře se zastavil – bylo jasné, že našel místo činu. Přes dveře byly křížem napnuté bílo-oranžové policejní pásy.

Strčil ruku do kapsy a vylovil oba klíče, které stáhl z Olegova kroužku, zatímco Tore Nilsen kontroloval seznam zajištěných věcí. Harry si nebyl jistý, kterými ze svých vlastních klíčů je v té rychlosti nahradil, avšak v Hongkongu nebude zrovna problém nechat si udělat nové.

Jeden z Olegových klíčů byl značky Abus, což je, jak Harry věděl, visací zámek. Sám totiž takový kdysi kupoval. Druhý byl značky Ving. Zastrčil ho do klíčové dírky. Podařilo se mu jím otočit do poloviny, pak se klíč zarazil. Harry jím zalomcoval. Zkusil jím znovu otočit.

„Do prčic.“

Vylovil mobilní telefon. Její číslo měl v seznamu kontaktů uložené jen pod označením B. Vzhledem k tomu, že jeho seznam obsahoval pouhých osm jmen, mu jediné písmeno stačilo.

„Lønnová.“

Harry na Beátě Lønnové oceňoval, že patří k nejzdatnějším kriminalistickým technikům, s nimiž kdy pracoval, a že se vždycky omezuje pouze na relevantní informace, ovšem ze všeho nejvíc se mu na ní líbilo to, že nikdy nezdržuje případ zbytečnými slovy – stejně jako Harry sám.

„Ahoj, Beáto. Stojím v Hausmannově ulici.“

„Na místě činu? Co tam máš co...“

„Nemůžu se dostat dovnitř. Máš klíč?“

„Měla bych ho mít?“

„Jsi přece šéfka toho vašeho spolku, nebo ne?“

„Samozřejmě že mám klíč. Jenže nemám v úmyslu ti ho dát.“

„Jasně že ne. Ale potřebuješ na místě činu překontrolovat pár věcí. Vzpomínám si, že jistá odbornice kdy si prohlásila, že v případech vražd nemůže být kriminalistický technik nikdy dost důkladný.“

„Tak ty si to pamatuješ.“

„Byla to první věc, kterou dotyčná vždycky říkala všem, které zaučovala. A já bych snad směl jít s tebou dovnitř a podívat se, jak pracuješ.“

„Harry...“

„Nebudu na nic sahat.“

Mlčení. Harry věděl, že ji využívá. Byla pro něj víc než kolegyně, byla kamarádka, ale co bylo nejdůležitější: sama měla dítě.

Vzdychla. „Dej mi dvacet.“

Dodávat „minut“ jí připadalo zbytečné.

Odpověď „děkuju“ připadalo zbytečné jemu. Proto prostě jenom zavěsil.

Strážmistr Truls Berntsen krácel pomalu chodbou oddělení pro vyšetřování organizovaného zločinu. Ze zkušenosti věděl, že čím jde pomaleji, tím rychleji ubíhá čas. A pokud měl něčeho dostatek, pak to byl právě čas. V kanceláři na něj čekala prosezená židle a psací stůl s hromádkou hlášení, která tam ležela spíš jen tak, aby se neřeklo. Počítač, který používal hlavně k surfování po internetu, což se mu ovšem po zpřísnění pravidel, jaké stránky smějí zaměstnanci navštěvovat, také omrzelo. A protože se věnoval drogové problematice, nikoli mravnostní, mohl by si tím navíc brzy zadělat na problémy. Strážmistr Berntsen opatrně přenesl přes práh vrchovatý hrnek kávy a odložil ho na stůl. Dal si pozor, aby nepolíil brožuru o novém Audi Q5. Dvě stě jedenáct koní. SUV, ale přesto auto pro Pakoše. Vůz pro gangstery. V každém případě snadno ujede starým policejním Volvům V70. Auto, které ukazuje, že jsi někdo. Ukazuje jí, té, co bydlí v tom novém domě na Høyenhallu, že jsi někdo. Že už nejsi nikdo.

Udržovat status quo. O to teď jde. Posichrovat zisky, kterých jsme dosáhli, nazval to Michael na pondělní hromadné poradě. Což znamenalo postarat se o to, aby

se na scénu nedostali noví herci. „Vždycky si budeme přát, aby bylo v ulicích ještě méně drog. Ovšem když se nám podařilo dosáhnout v tak krátké době takových úspěchů, hrozí rychlý zvrát situace. Vzpomeňte si na Hitlera a Moskvu. Je třeba neukousávat si větší sousto, než člověk dokáže sežvýkat.“

Strážmistr Berntsen věděl, co to asi tak znamená. Dlouhé dny a nohy na stole.

Občas se mu stýskalo po práci u Kriposu. Vraždy nebyly jako boj s drogami, nebyla to politika, stačilo je jen objasnit, tečka. Jenže Mikael Bellman osobně trval na tom, aby ho Truls Berntsen následoval z Brynu na policejní ředitelství, tvrdil, že potřebuje v tom nepřátelském území na ředitelství spojence, někoho, na koho se může spolehnout, někoho, kdo by mu mohl krýt záda, pokud by byl vystaven útoku. Pronesl to, aniž vyslovil, kam tím míří: tak jako on sám vždycky kryl záda Trulsovi. Teď naposledy v případě toho kluka ve vazbě, jehož si Truls podal trochu tvrději a který shodou pitomých okolností utrpěl poškození zraku. Mikael Trulsovi samozřejmě vynadal, řekl mu, že nesnáší násilí ze strany policistů, že takové věci se na jeho oddělení stávat nesmějí, vyhrožoval mu, že bohužel má teď jako šéf povinnost nahlásit Trulse na oddělení vnitřní kontroly, aby tam mohli vyhodnotit, zda mají případ postoupit dál generální inspekci. Klukovi se ale nakonec zrak téměř úplně spravil, Mikael se domluvil s jeho advokátem, obvinění z držení drog bylo staženo a potom už se nic nedělo.

Stejně jako se neděje nic tady.

Dlouhé dny a nohy na stole.

Právě tam si je Truls Berntsen chtěl položit – jako to dělával nejméně desetkrát denně –, jenže vtom mu pohled padl na Botsenský park a na starou lípu uprostřed aleje vedoucí k věznicí.

Je tam.

Červený plakát.

Naskočila mu husí kůže, zrychlil se mu tep. A zlepšila se mu nálada.

Rychle vstal, natáhl si bundu a kávu nechal být.

Staré Město se nacházelo osm minut rychlé chůze od budovy policejního ředitelství. Truls Berntsen prošel Osloskou ulicí do Archeologického parku, odbočil doleva, přešel Dyvečin most a už byl v samém srdci Osla, v místě, kde město vzniklo. Zdejší kostel byl střízlivý až chudý, bez takových těch trapných ornamentů, jaké byly k vidění na novorománském kostele stojícím vedle budovy policejního ředitelství. Ovšem kostel na Starém Městě měl bohatší historii. Pokud tedy byla pravdivá alespoň polovina toho, co Trulsovi během dětství stráveného vesměs na Manglerudu vyprávěla jeho babička. Rodina Berntsenových se přestěhovala na sídliště Manglerud ze zchátralého domu v centru v padesátých letech, v době, kdy se Manglerud právě dostavoval. Zvláštní shodou okolností se však Berntsenovi, kteří byli čistokrevní Oslané a po tři generace pracovali jako dělníci, právě tady cítili jako přistěhovalci. Protože většina lidí bydlících v padesátých letech na sídlištích byli sedláci a lidé z daleka, kteří přišli do města proto, aby zde začali nový život. A když se Trulsův otec v sedmdesátých a osmdesátých letech v jejich paneláku opíjel a nadával na všechny a na všechno, utíkal Truls buď ke svému nejlepšímu – a jedinému – kamarádovi Mikaelovi, nebo ke své babičce žijící na Starém Městě. Ta mu vyprávěla, že zdejší kostel byl vystavěn na pozůstatcích kláštera z třináctého století, v němž se během morové epidemie mniši zavřeli údajně proto, aby se mohli modlit. Lidé však tvrdili, že se tím chtěli vyhnout své křesťanské povinnosti pečovat o nakažené. Když

generální vikář po mnoha měsících, kdy klášter nejevil známky života, vyrazil vrata, hodovali na tlejících mrtvolách mnichů potkani. Babiččinou nejoblíbenější vyprávěnkou na dobrou noc byla ta, že když byl na témže pozemku vybudován blázinec, nazývaný „cvokhaus“, stěžovala si část chovanců na to, že v noci chodí po chodbách muži v kápích. A když prý jeden z pacientů jednomu zakuklenci kápi strhl, objevila se bledá tvář s prázdnými očními důlky, rozkousaná potkany. Truls však měl nejradši historku o Askildu Ušákovi. Ten žil a zemřel před více než sto lety, v době, kdy se Kristiania, jak se tehdy Oslo jmenovalo, stala skutečným městem a kdy na tomto pozemku dávno stál kostel. Povíдалo se, že se Ušákův přízrak potuluje po hřbitově, po přilehlých ulicích, v přístavu a v Kvadratuře. Nikdy se však nevzdaluje příliš, protože má jenom jednu nohu a nesmí to mít daleko do hrobu, aby se tam vždycky dokázal dostat před svítáním, vykládala babička. Askild Ušák přišel ve třech letech o jednu nohu, ujelo mu ji kolo hasičského vozu. Babička však tvrdila, že skutečnost, že přezdívku nakonec dostal podle svých velkých uší, lze připisovat východoosloskému humoru. Byly to drsné časy a dítě s jednou nohou mělo povolání v podstatě předem dané. Proto Askild Ušák žebrał a stal se v rozrůstajícím se městě známou postavičkou, jak se tak belhal ulicemi, vždycky v dobré náladě a vždycky připravený dát se s někým do řeči. Zvláště s těmi, kteří neměli práci a vysedávali přes den po hospodách, ale kterým se občas najednou přece jenom dostaly do rukou peníze. V takovém případě pak většinou něco káplu i Askildu Ušákovi. Žebrák však občas potřeboval peněz trochu víc, a to pak někdy prozradil policii, kdo v poslední době výrazně rozhazoval. A kdo při pohledu na dno čtvrté sklenice vykládal – aniž si povšiml neškodného žebráka sedícího opodál –, že ho přizvali

k přepadení klenotnictví na třídě Karla Johana nebo obchodníka se dřevem v Drammen. Postupně začaly kolovat zvěsti, že má Askild Ušák pořádně za ušima. Ovšem po zatčení lupičského gangu na Kampenu zmizel a od té doby po něm nebylo ani vidu ani slechu. Až jednoho zimního rána ležely na schodech kostela na Starém Městě dvě uříznuté uši a berle. Askild Ušák má dnes hrob na tamním hřbitově, ale protože mu žádný kněz neudělil svátost posledního pomazání, vrací se mezi živé. A po nástupu tmy lze v Kvadratuře nebo kolem kostela narazit na belhajícího se žebráka s čepicí důkladně staženou, jak se slovy „nenalézám nikde sluchu“ prosí o almužnu. A když mu ji člověk nedá, přinese mu to neštěstí.

Tohle mu babička vypravovala. Přesto nyní Truls Berntsen bez povšimnutí minul vyzáblého žebráka ve zvláštním rozevlátém úboru a se snědou zbrázděnou pleť, který seděl u branky vedoucí na hřbitov, a pustil se po štěrkové cestičce mezi náhrobky. Přitom počítal – když došel k číslu sedm, otočil se doleva, když došel ke trojce, zahrnul doprava a zastavil se u čtvrtého náhrobního kamene.

Mužské jméno vytesané do náhrobku mu nic neříkalo. A. C. Rud. Zemřel v roce 1905, kdy Norsko získalo nezávislost, ve věku pouhých devětadvaceti let, avšak kromě data narození a úmrtí nestál na náhrobku žádný text, ani obvyklá fráze o odpočinku v pokoji nebo jiná okřídlená slova. Možná proto, že hrubý kámen byl tak malý, že na něm moc místa pro text nebylo. Avšak protože byla plocha náhrobku prázdná a drsná, hodila se skvěle k psaní zpráv křídou, zřejmě z tohoto důvodu si ho také vybrali.

LTZHUDSCORRNTBU

Truls Berntsen dešifroval text podle jednoduchého kódu, který používali kvůli tomu, aby si ho nemohl

přečíst náhodný kolemjdoucí. Vzal poslední dvě písmena, přeskočil od prvního z nich o tři doleva, přečetl tři písmena, přeskočil od prvního z nich o dvě doleva, přečetl dvě, přeskočil od prvního z nich o tři, přečetl tři, přeskočil od prvního z nich o dvě, přečetl dvě, přeskočil od prvního z nich o tři, přečetl tři.

BURN TORD SCHULTZ. Zlikviduj Torda Schul-tze.

Truls Berntsen si to nezapsal. Nebylo třeba. Měl dobrou paměť na jména, což ho posouvalo blíž ke koženým sedadlům Audi Q5 2.0 se šestistupňovou manuální převodovkou. Rukávem bundy písmena setřel.

Žebrák vzhlédl, když kolem něj Truls na odchodu opět prošel. Ty debilní hnědé psí oči. Nejspíš má někde celý houf žebráků, které řídí, a pořádněj bourák. Mercedes, ty mívají žebráci v oblibě, nebo ne? Kostelní hodiny odbily. V ceníku bylo uvedeno, že model Q5 stojí šest set šedesát šest tisíc. Pokud se v těch šestkách skrývala nějaká kódovaná zpráva, pak její význam Trulsi Berntsenovi absolutně unikal.

„Vypadáš dobře,“ podotkla Beáta, zatímco zastrkávala klíč do zámku. „Pořídil sis i prst.“

„*Made in Hong Kong*,“ odvětil Harry a zamnul si titanovou protézku.

Pozoroval tu bledou ženušku při odemykání. Krátké řídké světlé vlasy měla sepnuté gumičkou. Pleť měla tak tenkou a průsvitnou, že na spáncích viděl pěknou síť žilek. Připomínala mu bezsrsté pokusné myši, na nichž se provádí výzkum rakoviny.

„Protože jsi mi napsala, že se Oleg zdržoval tam, kde došlo k činu, myslel jsem si, že se s jeho klíči dostanu dovnitř.“

„Zámek, který tu byl, už nejspíš kdosi poničil před delší dobou,“ odpověděla Beáta a otevřela dveře. „Sta-

čilo prostě napochodovat dovnitř. Namontovali jsme sem tenhle zámek, aby se sem nevrátil žádný z fetáků a místo činu neznečistil.“

Harry přikývl. To bylo pro fetácká doupata, byty, v nichž narkomani bydleli pospolu, typické. Mít zámek nemělo smysl, vždycky ho někdo vzápětí zničil. Za prvé se na místa, o nichž bylo známo, že by jejich obyvatelé mohli mít drogy, vloupávali jiní fetáci, a za druhé se i samotní obyvatelé doupěte ze všech sil snažili okrást jeden druhého.

Beáta nadzdvihla policejní pásky a Harry pod nimi proklouzl. Na háčcích v chodbě viselo oblečení a igelitky. Harry do jedné nahlédl. Ruličky od kuchyňských utěrek, prázdné plechovky od piva, mokré tričko s krvavými skvrnami, kouskylobalu, prázdná krabička od cigaret. U jedné stěny byla z prázdných krabic od pizzy Grandiosa vyskládaná šikmá věž sahající do poloviny výšky místnosti. Stály tu také čtyři stejné bílé věšáky. Harryho to zarazilo, dokud si neuvědomil, že to jsou kradené věci, které se fetákům nepodařilo prodat. Vzpomněl si, že ve fetáckých doupatech policie neustále objevovala předměty, o nichž si někteří fetáci mysleli, že za ně dokážou dostat peníze. Na jednom místě našli v batohu šedesát beznadějně zastaralých mobilních telefonů, na jiném částečně demontovaný moped zaparkovaný v kuchyni.

Harry vešel do obývacího pokoje. Mísil se tu pach potu, dřeva nasáklého pivem, mokrého popela a čehosi sladkého, co Harry nedokázal identifikovat. V obýváku nestál žádný nábytek v běžném slova smyslu. Na podlaze byly jako kolem táboráku rozložené čtyři matrace. Z jedné z nich trčel v úhlu devadesáti stupňů ocelový drát ohnutý na konci do vidlice. Čtverec podlahy mezi matracemi byl plný černých spálenin a uprostřed trůnil prázdný popelník. Harry předpokládal, že ho

vyprázdnila výjezdová skupina kriminalistických techniků.

„Gusto ležel tady u kuchyňské zdi,“ spustila Beáta. Stála ve dveřích mezi obývacím pokojem a kuchyní a ukazovala.

Harry nevešel do kuchyně, zůstal stát na prahu a rozhlížel se. Míval to tak ve zvyku. Nebyl to zvyk po vzoru kriminalistických techniků, kteří nejprve zpracovali místo činu zvenčí, pak se pustili do pročesávání na okrajích a posléze se kousek po kousku propracovávali blíž k mrtvole. Nebyl to ani zvyk policistů pracujících u výjezdové hlídky nebo v hlídkovém voze, kteří zpravidla doráželi na místo činu jako první a věděli, že by ho mohli znečistit vlastními stopami nebo v horším případě i zničit stopy, které tam byly. Tady už ovšem Beátini lidé dávno udělali všechno, co bylo potřeba. Tohle byl zvyk taktického vyšetřovatele. Člověka, který ví, že dostává pouze tuto jedinou příležitost: že jenom teď může umožnit prvním smyslovým vjemům, těm téměř nepatrným detailům, aby vytvořily vlastní příběh, zanechaly vlastní otisky, než beton ztuhne. Bylo třeba to provést nyní, než převezme nadvládu analytická část mozku, ta, která požaduje zformulovaná fakta. Harry obvykle definoval intuici jako prosté logické závěry založené na běžných smyslových informacích, které mozek nedokáže nebo nestihne přeložit do jasné mluvy.

Tohle místo činu však Harrymu o vraždě, která se zde odehrála, příliš neprozrazovalo.

Všechno, co viděl, slyšel a cítil, bylo místo s více či méně náhodnými obyvateli, kteří se tu scházeli, fetovali, spali, zřídka kdy jedli a po čase zmizeli. Do nějakého jiného doupěte, někam do útulku, do parku, do kontejneru, do spacáku s chabou výplní pod mostem nebo do bílého dřevěného futrálu pod náhrobním kamenem.

„Samozřejmě jsme tu museli dost uklidit,“ pronesla Beáta jako v odpověď na otázku, kterou Harry ani nemusel položit. „Všude byly odpadky.“

„Co drogy?“ zeptal se Harry.

„Igelitový sáček s nevyvařenými vatovými tampony,“ odvětila Beáta.

Harry přikývl. Nejzuboženější fetáci, kteří byli totálně švorc, si schovávali vatové tampony, s jejichž pomocí vždycky čistili drogu od příměsí, než ji natáhli do stříkačky. V nejhorší nouzi pak tyhle tampony vyvařovali a vývar si injekčně aplikovali.

„Plus kondom obsahující sperma a heroin.“

„No ne?“ Harry povytáhl obočí. „Nějaká doporučená novinka?“

Harry spatřil, jak Beáta zrudla, čímž mu připomněla tu stydlivou čerstvou absolventku policejní akademie, kterou si ještě pořád pamatoval.

„Zbytky heroinu, abych byla přesná. Předpokládáme, že se ten kondom používal ke skladování drogy a po zkonsumování obsahu byl využit k účelu, za jakým se vyrábí.“

„Hmmm...“, podotkl Harry. „Fetáci, kteří dbají na ochranu. To není špatné. Zjistili jste, kdo...“

„DNA nalezená uvnitř i zvnějšku kondomu odpovídala dvěma známým firmám. Jedné švédské dívce a Ivaru Torsteinsenovi, kterého tajní agenti znají spíš jako Hivara.“

„Proč Hivar?“

„Často vyhrožoval policistům špinavými injekčními stříkačkami a tvrdil, že je nakažený virem HIV.“

„Hm, to by vysvětlovalo ten kondom. Spáchal tenhle Hivar někdy nějaký násilný trestný čin?“

„Ne, má na kontě akorát hromadu vloupání a držení a prodej drog. A občas nějaké to pašování.“

„A vyhrožování zabitím za pomoci injekční stříkačky?“

Beáta vzdychla a postoupila dál do místnosti tak, aby zůstala k Harrymu zády. „Je mi líto, Harry, ale v tomhle případě nejsou žádné nerozpletené nitky.“

„Oleg by ani mouše neublížil, Beáto. Není prostě ten typ. Zatímco ten Hivar...“

„Hivar a ta Švédka byli... no, z řad podezřelých vyloučení, abych tak řekla.“

Harry pohlédl na její záda. „Zemřeli?“

„Na předávkování. Týden před vraždou. Mizerný heroin říznutý fentanylem. Nejspíš neměli na violin.“

Harry klouzal pohledem po stěnách. Většina těžce závislých bez trvalého bydliště mívala jednu nebo dvě stálé skrýše, takzvané „nory“ – tajná místa, kde se mohli sami ukrývat nebo kam si mohli schovávat zásobu drogy. Někdy i peníze. Případně jiný nepostradatelný majetek. Nosit podobné věci při sobě nepřipadalo v úvahu, feťák bez domova si musel šlehat na veřejnosti a ve chvíli, kdy nastoupil účinek drogy, se stával pro supy snadnou obětí. Proto byly takové skrýše posvátné. Ačkoli byl feťák jinak troska, dokázal do zamaskování své nory vložit tolik energie a fantazie, že dokonce i zkušení policisté provádějící často domovní prohlídky a psi cvičení na vyhledávání drog přicházeli zkrátka. Svou noru feťák nikdy nikomu neprozradil, dokonce ani svému nejbližšímu kamarádovi. Protože z vlastní zkušenosti dobře věděl, že žádný kamarád z masa a kostí mu nemůže být bližší než jeho přátelé kodein, morfin a heroin.

„Hledali jste tady noru?“

Beáta zavrtěla hlavou.

„Proč ne?“ zeptal se Harry, ačkoli věděl, že to je hloupá otázka.

„Protože bychom patrně museli rozbourat celý byt, abychom našli něco, co by beztak nebylo pro vyšetřování relevantní,“ odpověděla Beáta trpělivě. „Protože

jsme se museli rozhodnout, čemu dáme při našich omezených finančních zdrojích přednost. A protože potřebné důkazy jsme našli.“

Harry přikývl. Zasloužená odpověď.

„A jaké jsou ty důkazy?“ pronesl tiše.

„Myslíme si, že vrah střílel z místa, kde teď stojím.“ Kriminalističtí technici ze zvyku nepoužívali jména. Beáta před sebe napřáhla paži. „Zblízka. Na vzdálenost menší než metr. Ve vstřelech a kolem nich byl střelný prach.“

„Bylo těch vstřelů víc?“

„Dvě rány.“

Věnovala mu omluvný pohled prozrazující, že ví, co si Harry myslí, že tímto bere za své možnost, že by obhájce mohl tvrdit, že výstřel vyšel nedopatřením.

„Obě rány zasáhly oběť do hrudníku.“ Beáta roztáhla pravý ukazovák a prostředníček a přiložila si je na levou stranu blůzy, jako by to snad byl nějaký znak pro neslyšící. „Za předpokladu, že jak oběť, tak vrah stáli zcela zpříma a vrah vystřelil přirozeně, dokazuje místo, kudy vyšla ven první kulka, že vrah byl vysoký asi tak metr osmdesát až metr osmdesát pět. Podezřelý měří metr osmdesát tři.“

Proboha. Harry si vybavil chlapce stojícího ve dveřích návštěvní místnosti. Připadalo mu, že je to jako včera, co mu Oleg sahal sotva po prsa, když se spolu kočkovali.

Beáta popošla ode dveří dál do kuchyně. Ukázala na zeď vedle mastného sporáku.

„Kulky se zarazily tady, jak vidíš. Což odpovídá teorii, že druhá rána byla vypálená relativně rychle po ráně první, ve chvíli, kdy se oběť začala kácet k zemi. První kulka prošla plící, druhá horní částí hrudníku a lízla lopatku. Oběť...“

„Gusto Hanssen,“ ozval se Harry.

Beáta se odmlčela. Pohlédla na něj. Přikývla. „Gusto Hanssen nezemřel okamžitě. V kaluži krve byly otisky prstů a krev na oblečení dokazovala, že se po pádu ještě hýbal. Nemohlo to ale trvat dlouho.“

„Chápu. A co...“ Harry si přešel rukou po tváři. Musí se zkusit aspoň pár hodin prospat. „... co spojuje s tou vraždou Olega?“

„Tři minuty před devátou večer nahlásily dvě osoby na operační středisko, že slyšely z domu něco, co by mohly být výstřely. Jeden volající bydlel v Mlynářské ulici na druhé straně křižovatky, druhý tady šikmo přes ulici.“

Harry zamžoural k zašedlému oknu obrácenému do Hausmannovy ulice. „Jestliže někdo úplně v centru slyší něco takhle přes ulici, musí mít vážně dobrý sluch.“

„Nezapomeň, že to bylo v červenci. Teplý večer. Všechna okna byla otevřená, řada lidí měla celozávodní dovolenou, nebyl téměř žádný provoz. Sousedé se navíc snažili přimět policii, aby tohle fetácké doupě uzavřela, takže by se dalo říct, že tu netrpěli sebemenší rozruch a všechno hned hlásili. Policista z operačního střediska je vyzval, aby v klidu počkali na příjezd hlídkových vozů a dům zatím sledovali. Okamžitě zalarmoval výjezdovou hlídku. Dvacet minut po deváté sem dorazily dva hlídkové vozy, zaujaly pozice před domem a čekaly na posily.“

„Na Deltu?“

„Než na sebe ti kluci navlečou výzbroj a nasadí si helmy, vždycky to chvíli trvá. Pak dostaly hlídkové vozy z operačního střediska informaci, že sousedé viděli z vrat vycházet nějakého chlapce, který obešel dům a vydal se směrem k řece Aker. Dva policisté proto vyrazili k řece a tam našli...“

Váhala, dokud se jí od Harryho nedostalo téměř nezatelného pokývnutí.

„... Olega. Nekladl odpor, byl natolik zfetovaný, že sotva věděl, co se děje. Na jeho pravé ruce a paži jsme našli stopy střelného prachu.“

„Co vražedná zbraň?“

„Protože se jednalo o neobvyklou ráži, Makarov devětkrát osmnáct milimetrů, není zase tolik možností.“

„No, Makarov je oblíbená pistole organizovaných zločineckých band v zemích bývalého Sovětského svazu. A Fort-12 používá ukrajinská policie. Plus některé další sbory.“

„Souhlasí. Našli jsme na podlaze prázdné nábojnice se zbytky střelného prachu. Prach v nábojích Makarov má jiný poměr síry a ledku, navíc se do něj přidává i trocha lihu, jako u prachu bez obsahu síry. Chemická směs střelného prachu v prázdných nábojnicích a kolem vstřelového otvoru souhlasila se směsí střelného prachu na Olegově ruce.“

„Hm... A co samotná zbraň?“

„Tu jsme nenašli. Hledali jsme i s potápěči v řece a okolo ní, ovšem bez výsledku. To ale neznamená, že tam ta pistole neleží, je tam bahno a jíl... však víš.“

„Vím.“

„Dva z těch, co tu bydleli, vypověděli, že jim Oleg ukazoval pistoli a chlubil se, že je to typ, jaký používá ruská mafie. Nikdo z těch dvou není žádný znalec zbraní, ale když jim oběma ukázali snímky asi stovky pistolí, prý oba označili Oděsu. A do té se, jak jistě víš, používají náboje...“

Harry přikývl. Makarov devětkrát osmnáct milimetrů. Navíc byl v tomhle případě omyl téměř vyloučen. Když uviděl Oděsu poprvé, vzpomněl si na někdejší futuristickou pistoli na obalu eponymního alba kapely Foo Fighters, což byla jedna z mnoha jeho desek, které skončily u Ráchel a Olega.

„Předpokládám, že se navíc jedná o důvěryhodné svědky, kteří mají jen drobný problém s drogami.“

Beáta neodpověděla. Nebylo třeba, Harry věděl, že je jí jasné, co tímhle sleduje, že Beáta dobře ví, že se Harry chytá stébel trávy.

„A co testy Olegovy krve a moči?“ zkusil to ještě. Stáhl si rukávy saka, jako by bylo nutné, aby se mu právě tady a teď nepovytažovaly. „Co se z nich zjistilo?“

„Účinné látky, které obsahuje violin. To, že byl Oleg zfetovaný, lze samozřejmě považovat za polehčující okolnost.“

„Hm. V tom případě předpokládáš, že byl sjetý, ještě než Gusta Hanssena zastřelil. Jenže jaký by pak měl motiv?“

Beáta upřela na Harryho prázdný pohled. „Motiv?“

Harry věděl, co si Beáta myslí: Je snad možné se domnívat, že by narkoman zabil jiného narkomana kvůli něčemu jinému než kvůli drogám? „Jestliže už byl Oleg zfetovaný, proč by měl někoho zabít?“ vysvětlil. „Fetácké vraždy, jako je tahle, bývají zpravidla spontánním, zoufalým činem, a motivem bývá touha po droze nebo začínající absták.“

„Motiv je tvoje parketa,“ odušila Beáta. „Já jsem kriminalistický technik.“

Harry se nadechl. „Dobrá. Ještě něco?“

„Předpokládala jsem, že budeš chtít vidět fotky.“ Beáta otevřela plochou koženou aktovku.

Harry si od ní vzal svazček fotografií. Ze všeho nejdřív si povšiml Gustovy krásy. Neměl pro to jiné slovo. Hezký, pohledný, to nebylo výstižné. Dokonce i když byl mrtvý, i když měl zavřené oči a košili na hrudi nasáklou krví, vyznačoval se onou nedefinovatelnou, avšak očividnou krásou mladého Elvise Presleyho, měl ten typ vzezření, který oslovuje jak muže, tak ženy, takový, jaký známe z androgynních idealizací bohů, s nimiž se lze setkat ve všech náboženstvích. Harry zalistoval snímky. Po úvodních záběrech celého těla se fotograf zaměřil na obličej a střelné rány.

„Co je tady tohle?“ ukázal Harry na snímek Gustovy pravé ruky.

„Měl za nehty krev. Odebrali jsme vzorky, ale bohužel byly zničeny.“

„Zničeny?“

„To se někdy stává, Harry.“

„Na tvém oddělení ne.“

„Vzorky se zničily cestou na test DNA na soudním. Vlastně jsme se tím nijak zvlášť nezabývali. Krev byla sice relativně čerstvá, ale přesto natolik ztuhlá, že těžko mohla nějak souviset s dobou vraždy. A vzhledem k tomu, že si oběť píchala drogy, bylo navíc velice pravděpodobně, že to byla krev její. Ovšem...“

„Ovšem pokud ne, bylo by zajímavé vědět, s kým se Gusto ten den porval. Koukni na ty boty...“ Ukázal Beátě jeden ze snímků celého těla. „Nejsou od Alberta Fascianiho?“

„Netušila jsem, že toho víš tolik o botách, Harry.“

„Jeden z mých klientů v Hongkongu je vyrábí.“

„Cože? Jeden z tvých klientů? Pokud vím, vyrábějí se originální boty Fasciani jenom v Itálii.“

Harry pokrčil rameny. „Rozdíl nepoznáš. Ale pokud jsou tohle boty Alberto Fasciani, neladí zrovna s oblečením, které má Gusto na sobě. To vypadá, že mu ho přidělili v Majáku.“

„Boty mohl někde ukrást,“ namítla Beáta. „Gusto Hanssen měl totiž přezdívku Zloděj. Byl známý tím, že bral všechno, na co přišel, nejen drogy. Povídá se, že ve Švédsku ukradl vysloužilého psa původně cvičeného na vyhledávání drog a používal ho k hledání skrýší.“

„Možná našel Olegovu noru,“ navrhl Harry. „Neřekl Oleg něco při výsleších?“

„Pořád mlčí jako zařezaný. Vypověděl jedině to, že má okno, že si ani nepamatuje, že byl v tomhle bytě.“

„Třeba v něm nebyl.“

„Našli jsme tady jeho DNA, Harry. Vlasy, pot.“

„Vždyť tu spal a bydlel.“

„Byly na mrtvole, Harry.“

Harry zmlkl a jen zíral před sebe.

Beáta pozvedla ruku, možná mu ji chtěla položit na rameno, avšak rozmyslela si to a nechala ji klesnout.

„Podařilo se ti si s ním promluvit?“

Harry zavrtěl hlavou. „Vyhodil mě.“

„Stydí se.“

„To jistě.“

„Myslím to vážně. Jsi jeho vzor. Pro něj je ponižující, žes ho takhle viděl.“

„Ponižující? Otíral jsem tomu klukovi slzy a foukal jsem mu odřeniny. Zaháněl jsem strašidla a nechával jsem mu rozsvíceno.“

„Tenhle kluk už neexistuje, Harry. Současný Oleg od tebe nechce pomoc, chce být jako ty.“

Harry se zahleděl do zdi a přitom zadupal jednou nohou do podlahy. „Já nejsem ten správný vzor, Beáto. A právě to on pochopil.“

„Harry...“

„Nezajdeme k řece?“

Sergej stál v bytě před zrcadlem s rukama svěšenýma podél těla. Uvolnil pojistku a stiskl tlačítko. Čepel nože vylétla a zableskla se. Byl to krásný exemplář sibiřského vystřelovacího nože neboli „želízka“, jak mu říkali urkové. Nejlepší bodná zbraň na světě. Dlouhá štíhlá střenka s dlouhou úzkou čepelí. Člověk ho tradičně dostával jako dar od nějakého staršího zločince v rodině, jakmile si ho zasloužil. Tahle tradice už je ovšem na ústupu, v dnešní době se tyhle nože kupují, kradou nebo pirátsky kopírují. Jemu ho ale věnoval strýc. Podle Andreje měl *ataman* ten nůž pod matrací, než ho dal Sergejovi. Sergej si vzpomněl na pověst, která říká, že

když člověk položí želízko pod matraci nemocného, nasaje nůž jeho bolest a utrpení a ty se později přenesou na toho, do koho se zaboří čepel. Bylo to stejné jako v případě dalších pověstí, které měli urkové tak v oblibě, jako třeba té, že pokud se někdo zmocní tvého želízka, brzy ho stihne neštěstí a smrt. Někdejší romantika a mizící pověry. Přesto ten dar přijal s velkou, možná až nábožnou úctou. Ale proč ne? Vděčil strýci za všechno. To on ho dostal z potíží, které si nadělal, vyřídil mu doklady, aby mohl odjet do Norska, dokonce mu opatřil zaměstnání uklízeče na osloském letišti. Místo bylo dobře placené, a přesto nebylo těžké ho sehnat, zřejmě to byl ten typ práce, kterou by Norové nikdy nevzali, to budou raději na podpoře. A ty drobnější tresty vězení, k nimž byl Sergej odsouzen v Rusku, už nebyly problém, strýc mu předem zařídil vymazání trestního rejstříku. Proto Sergej políbil svému dobrodinci modrý prsten, když dar přijímal. A musel přiznat, že nůž, který nyní drží v ruce, je velice krásný. Tmavě hnědá střenka vyrobená z jeleního paroží a slonovinová intarzie v podobě pravoslavného kříže.

Sergej vytrčil bok tak, jak se to naučil, ucítil, že našel rovnováhu, a švihl nožem vpřed a vzhůru. Od sebe, k sobě. Znovu od sebe, k sobě. Rychle, ale ne tak rychle, aby se mu pokaždé nepodařilo zabodnout dlouhou čepel až po střenku.

Nožem to bylo potřeba provést proto, že muž, jehož měl zabít, byl policista. A když dojde k vraždě policisty, hledá se pachatel vždycky intenzivněji, tudíž je nutné zanechat co nejméně stop. Kulka z pistole se dá vypátrat a spojit s určitým místem, zbraní, osobami. Řez hladkou čistou čepelí nože je anonymní. Bodnutí už tak anonymní není, lze z něj vyčíst délku a tvar čepele, proto mu Andrej doporučil, aby policistu nebodl do srdce, nýbrž mu prořízl krční tepnu. Sergej ještě nikdy

nikomu hrdlo nepodřízl, a vlastně ani nikdy nikomu neprobodl srdce, jen jednomu Gruzínci zabodl nůž do stehna, ačkoli ten mu neprovedl nic s výjimkou toho, že byl Gruzíнец. Proto Sergeje napadlo, že by to měl na něčem natrénovat, na něčem živém. Jeho pákistánský soused měl tři kočky. Kdykoli Sergej ráno vyšel na chodbu, zaštípal ho v nose zápach kočičí moči.

Sergej nůž sklonil, chvíli postál se sklopenou hlavou a oči vytočil vzhůru, aby se viděl v zrcadle. Vypadal dobře: trénovaný, hrozivý, nebezpečný, připravený. Jako z filmového plakátu. Z jeho tetování se pozná, že zabil policistu.

Stál za policistou. Pokročil vpřed. Levou rukou ho popadl za vlasy, zvrátil mu hlavu. Přiložil mu špičku nože na levou stranu krku, probodl kůži a půlměsíčovým obloukem přešel čepelí po hrdle. Tak.

Srdce vypumpuje gejzír krve, ale po třech úderech proud ustane. Policista bude mít v té době už dávno mrtvý mozek.

Pak Sergej zavře nůž, nechá ho vklouznout do kapsy a přitom odejde, rychle, ale ne příliš rychle, a pokud tam budou jiní lidé, nebude se nikomu dívat do očí. Odejde a bude volný.

O krok ustoupil. Znovu zaujal správnou pozici, na-dechl se. Představil si to. Vydechl. Postoupil vpřed. Čepel nože se matně a nádherně zableskla, jako by šlo o drahocenný šperk.

Kapitola 6

Beáta s Harrym vyšli do Hausmannovy ulice, zamířili doleva, odbočili za roh domu a přešli přes spáleniště, kde ve štěrku ještě stále ležely očouzené skleněné střepy a ohořelé cihly. Za spáleništěm se směrem k řece svažovala zarostlá stráň. Harry si povšiml, že dům nemá vzadu žádný východ a že v důsledku absence jiné únikové cesty vedou z nejhořejšího patra úzké požární schody.

„Kdo bydlí v sousedním bytě na stejném patře?“ zeptal se.

„Nikdo,“ odpověděla Beáta. „Jsou tam prázdné kanceláře. Sídlil tam *Anarchista*, takový ten list, co...“

„Vím. Nebyl to žádný mizerný plátek. Ti lidi teď píšou pro kulturní rubriky velkých novin. Bylo tam zamčeno?“

„Někdo se tam vloupal. Pravděpodobně to tam bylo dlouho volně přístupné.“

Harry pohlédl na Beátu, která poněkud odevzdaně odkývala to, co Harry ani nemusel říkat: že někdo mohl být v Olegově bytě a touhle cestou se dostat nepozorovaně pryč. Stéblo slámy.

Sešli na cestičku vedoucí podél řeky Aker. Harry shledal, že řeka není tak široká, aby kluk, který dokáže

aspoň průměrně házet, nemohl přehodit pistoli na druhý břeh.

„Dokud nenajdete vražednou zbraň...“, spustil.

„Harry, obžaloba tu pistoli nepotřebuje.“

Přikývl. Střelný prach na ruce. Svědkové, kteří Olega s pistolí viděli. Jeho DNA na mrtvém těle.

Minuli dva bílé chlapce v kapucích opírající se o zelenou železnou lavičku. Oba pohlédli jejich směrem, dali hlavy dohromady a pomalu se odšourali pryč.

„Zdá se, že dealeri v tobě pořád cítí policajta, Harry.“

„Hm. Myslel jsem si, že tady prodávají hašiš jenom Marokánci.“

„Vyrostla jim konkurence. Kosovští Albánci, Somálci, Východoevropani. Žadatelé o azyl, kteří prodávají kdeco. Speed, metamfetamin, extázi, morfin.“

„Heroin.“

„O tom pochybuju. V Oslu obyčejný heroin skoro ne-seženeš. Teď letí violin a ten dostaneš akorát v okolí Plata. Pokud si tedy nechceš zajet do Göteborgu nebo do Kodaně, kde se prý poslední dobou taky objevil.“

„Co je to ten violin? Pořád o něm někdo mluví.“

„Nová syntetická droga. Neochromuje dýchání natolik jako běžný heroin, takže i když ti zničí život, dochází u něj méně často k předávkování. Je extrémně návykový, všichni, kdo ho vyzkoušeli, chtěli víc. Jenže je tak drahý, že ti nejchudší na něj nemají.“

„A proto si místo toho kupují jiné drogy?“

„Pro kšeftaře s morfinem je to zlatý důl.“

„To máme prašť jako uhod.“

Beáta zavrtěla hlavou. „Teď je v kurzu válka proti heroinu. A on ji vyhrál.“

„Bellman?“

„Tak tobě se to doneslo?“

„Hagen o něm povídal, že rozbil většinu heroiových gangů.“

„Pákistánské gangy. Vietnamské. V *Dagbladet* ho poté, co odhalil rozsáhlou síť Severoafričanů, nazvali generálem Rommelem. Motorkářský gang v Alnabru. Ti všichni teď sedí.“

„Motorkářský gang? Za mojí éry prodávali motorkáři speed a heroinu se vyhýbali jako čert kříži.“

„Los Lobos. *Hells Angels wannabes*. Myslíme si, že byli jednou ze dvou sítí, přes které se prodával violin. Byli zatčeni při masové akci s následnou razií v Alnabru. Měls vidět, jak se Bellman v novinách zubil. Zásahu se osobně zúčastnil.“

„*Let's do some good?*“

Beáta se zasmála. To byla další věc, která se mu na ní líbila. Byla dost velká znalkyně filmů, aby s ním dokázala držet krok, když citoval průměrné repliky z průměrných snímků. Nabídl jí cigaretu. Odmítla. Zapálil si tedy sám.

„Hm. Jak ale krucinál dokázal Bellman to, čemu se protidrogové během té doby, co jsem působil na ředitelství, nedokázalo ani přiblížit?“

„Vím, že ho nemáš rád, ale je vážně dobrý šéf. V Kriposu ho milují, jsou našťvaní na vrchního policejního náčelníka, že ho převedl k nám.“

„Hm.“ Harry potáhl z cigarety. Ucítil, jak se mu hlad v krvi utiňuje. Nikotin. Trojslabičná slova končící na -in. „Tak kdo zbývá?“

„To je právě to negativum při odstřelu škodné. Porušíš potravní řetězec a netušíš, jestli jsi jenom neuvolnil prostor něčemu jinému. Něčemu horšímu, než bylo to, cos odstranil...“

„Máš k těmhle obavám konkrétní důvod?“

Beáta pokrčila rameny.

„Najednou nedostáváme echo z ulic. Práskači nic nevědí. Nebo drží klapačky. Jen koluje šeptanda o jistém muži z Dubaje. Nikdo ho neviděl a nikdo ani neví, jak

se jmenuje, je to takový neviditelný loutkář. Vidíme, že se všude prodává violín, jenže se nedokážeme propátrat ke zdroji. Prodejci, které chytíme, tvrdí, že ho koupili od jiných prodejců na stejné úrovni. Nebývá obvyklé, že by někdo tak dobře skrýval své stopy. A to nám napovídá, že tu působí jednoduchá a velice profesionální síť, která drží v rukou dovoz a distribuci.“

„Muž z Dubaje. Tajemný, geniální. Copak jsme tuhle báhorku už neslyšeli? A pak se ukáže, že je to úplně obyčejný darebák.“

„Harry, tohle je něco jiného. Na začátku roku tu došlo v souvislosti s drogami k několika vraždám. Odehrály se s takovou brutalitou, s jakou jsme se dřív nesetkali. A všichni mlčí. Našli jsme dva vietnamské prodejce, které někdo v bytě, kde prodávali, pověsil za nohy na trám. Byli utopení. Každý z nich měl na hlavě přivázaný igelitový pytel naplněný vodou.“

„To není arabská metoda, ale ruská.“

„Cože?“

„Rusové je pověsí hlavou dolů, na hlavu jim navléknou igelitový pytel, ale u krku ho neutáhnou, aby měl viselec vzduch. Pak jim začnou lít na chodidla vodu. Ta stéká po těle do pytle, který se pomalu plní. Té metodě se říká *Man on the Moon*.“

„Jak tohleto víš?“

Harry pokrčil rameny. „V osmdesátých letech si jistý zazobaný kyrgyzský boss jménem Birajev sehnal jeden z originálních skafandrů z letu Apollo 11. Dva miliony dolarů na černém trhu. Birajev nechával ty, kteří se ho pokusili napálit nebo neplatili dluhy, do toho skafandru navléct. Když pak dotyčnému chudákovi nalévali dovnitř vodu, natáčeli si u toho jeho obličej. Pak ten film poslali ostatním dlužníkům, kteří už měli taky po splatnosti.“

Harry vyfoukl kouř k nebi.

Beáta na něj pohlédla a pomalu potřásla hlavou. „Čím ses vlastně zabýval v Hongkongu, Harry?“

„Ptala ses mě už po telefonu.“

„A tys mi neodpověděl.“

„Přesně tak. Hagen povídal, že by mi mohl místo tohohle případu svěřit nějaký jiný. Zmínil se o jakémisi zabitém tajném agentovi.“

„Ano,“ přikývla Beáta a zdálo se, že se jí ulevilo, že už nebudou mluvit o Gustově případu a o Olegovi.

„O co šlo?“

„Mladý tajný agent působící na drogové scéně. Moře ho vyneslo na břeh v místech, kde se střecha Opery svažuje do vody. Turisti, děti a tak. Bylo z toho velké pozdvižení.“

„Byl zastřelený?“

„Utopený.“

„A jak víte, že ho někdo zavraždil?“

„Nenašli jsme žádné stopy násilí, vlastně to vypadalo, že mohl nešťastnou náhodou sklouznout do moře – pohyboval se přece kolem Opery. Jenže pak Bjørn Holm prozkoumal vodu v jeho plicích. Byla sladká. A voda v Osloském fjordu je jak známo slaná. Zdá se, že ho někdo hodil do moře, aby to vypadalo, že se utopil tam.“

„No...“ protáhl Harry. „Jako tajný agent se musel pohybovat i tady kolem řeky, ve které je sladká voda. A řeka vtéká do moře u Opery.“

Beáta se usmála. „Fajn, že jsi zpátky, Harry. Jenže Bjørn myslel i na tohle a porovnal bakteriální flóru, obsah mikroorganismů a podobně. Voda v agentových plicích byla příliš čistá na to, aby mohla pocházet z řeky Aker. Byla to pitná voda, která prošla filtry. Tipovala bych, že se utopil ve vaně. Nebo v nádrži pod nějakou čističkou. Nebo...“

Harry vyfoukl kouř přímo na stezku před sebou. „V igelitovém pytlí.“